

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

OSKARI MÄKILÄ

Yritys X Oy:n tilinpäätösanalyysi

KANSAINVÄLINEN KAUPPA
2023

Tekijä(t) Mäkilä Oskari	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Toukokuu 2023
	Sivumäärä 39	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Yritys X Oy:n tilinpäätösanalyysi		
Tutkinto-ohjelma Kansainvälisen kaupan koulutusohjelma		
<p>Opinnäytetyö toteutettiin toimeksiantona. Työssä tutkittiin Yritys X Oy:n taloudellista tilaa vuosina 2019 – 2021. Tutkimuksessa hyödynnettiin tilinpäätös- sekä tunnuslukuanalyysiä. Tutkimus aloitettiin tutustumalla kirjanpitolakiin ja asetuksiin. Taseisiin ja tuloslaskelmiin ei tehty oikaisuja. Tämän jälkeen tutkittiin tilinpäätösanalyysissä käytettäviä analyysimenetelmiä. Samalla käytiin läpi analyysin käyttäjät ja analyysistä hyötyvät tahot. Toteutettavaksi menetelmäksi valikoitui tunnuslukuanalyysi. Tunnuslukuanalyysin tuloksia vertailtiin toimeksiantajan nimeämiin kilpailevien yritysten lukuihin.</p> <p>Tutkimuksessa suoritettiin luotettavuuden arviointi. Tunnuslukuanalyysissä keskityttiin yritys X Oy:n vakavaraisuuteen, kannattavuuteen, maksuvalmiuteen ja toiminnan tehokkuuteen. Kilpailevia yrityksiä tutkittiin ja vertailtiin samoissa kategorioissa.</p> <p>Tutkimuksen tuloksena Yritys X Oy:n toimintaympäristöä voitiin pitää erittäin haastavana. Maailmanlaajuinen poikkeustilanne vaikutti kaikkiin vertailtaviin yrityksiin. Yritys X Oy selvityi kuitenkin tappioista huolimatta ja hakee varmasti uutta kasvua tulevaisuudessa useammalla liiketoimintasegmentillä.</p>		
Asiasanat Tilinpäätösanalyysi, tilinpäätös		

Author(s) Mäkilä, Oskari	Type of Publication Bachelor's thesis	Date May 2023
	Number of pages 39	Language of publication: Finnish
Title of publication Financial analysis of Company X Ltd		
Degree program Program of International Business		
<p>The thesis was carried out as a commission-based assignment. The thesis included a review of Company X Ltd's financial situation through years 2019-2021. Financial and key figure analysis were utilized in the research. The study started with an examination of accounting legislation. No rectifications were made to the balance sheets and the income statements. After this the analysis methods used in the financial statement analysis were researched. The users and benefiterers of the analysis were studied simultaneously. Key figure analysis was chosen as the method. The results of the key figure analysis were compared to numbers of other client chosen companies.</p> <p>Evaluation of credibility and reliability was executed in the thesis. The research focused on Company X Ltd's solvency, profitability, liquidity, and operational efficiency. Rival companies were studied and compared in the same categories.</p> <p>The result of the research showed that Company X Ltd's operational environment could have been considered challenging. The worldwide situation affected all compared companies. Company X Ltd managed to cope despite financial losses and will certainly seek new growth in the future.</p>		
<u>Key words</u> Financial statement, financial statement analysis		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS	5
2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet	5
2.2 Teoreettinen viitekehys	6
3 TILINPÄÄTÖKSEN TEORIA	7
3.1 Kirjanpito	7
3.2 Rahoituslaskelma	7
3.3 Taselaskelma	7
3.4 Tuloslaskelma	8
3.5 Tilintarkastus- ja toimintakertomus	10
4 TILINPÄÄTÖS	10
4.1 Tilinpäätösanalyysin tarkoitus ja vaiheet	10
4.2 Analyysimenetelmät	11
4.3 Tilinpäätöksen käyttäjät	12
4.4 Yrityksen markkina-aseman perusanalyysi	14
5 TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT	16
5.1 Kannattavuus	16
5.2 Vakavaraisuus	20
5.3 Tehokkuus	21
5.4 Maksuvalmius	23
6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	24
6.1 Kohdeyritys	24
6.2 Tutkimuksen toteutus	24
6.3 Tutkimuksen luotettavuus	25
7 YRITYS X OY:N TALOUDELLINEN TILA	25
7.1 Tilinpäätös	25
7.2 Liiketoiminnan laajuus	26
7.3 Liiketoiminnan kannattavuus	29
7.4 Liiketoiminnan vakavaraisuus	32
7.5 Liiketoiminnan tehokkuus	34
7.6 Liiketoiminnan maksuvalmius	36
7.7 Tutkimuksen johtopäätökset	38
8 YHTEENVETO	39
LÄHTEET	

1 JOHDANTO

Tutkimus toteutettiin opinnäytetyönä. Opinnäytetyö käsittelee Yritys X Oy:n taloudellista tilaa ja sen muutoksia vuosilta 2019 – 2021. Kohdeyrityksen taloudellista tilaa arvioidaan tilinpäätösanalyysin avulla. Kohdeyrityksen tunnuslukuja arvioidaan tunnuslukuanalyysillä ja tuloksia verrataan samalla alalla toimivien toimeksiannossa nimettyjen yritysten vastaaviin lukuihin. Tutkimuksen aihe ja arvioitavat kilpailijat on valittu kohdeyrityksen toiveiden mukaisesti. Toimeksiantaja toivoo pysyvänä nimettömänä ja pyytää käsittelemään tunnuslukuja siten, ettei niistä voisi tunnistaa toimeksiantajaa.

Tutkimuksen alussa käydään läpi työn tarkoitus ja tavoitteet, sekä teoreettinen viitekehys. Tästä siirrytään tilinpäätöksen teoriaan ja sen eri osa-alueisiin. Työssä analyysimenetelminä käytetään tunnuslukuanalyysiä ja prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä, mutta teoriaosuudessa käsitellään myös muut käytettävät menetelmät. Teoriaosuuden jälkeen käsitellään tutkimuksen toteuttamista. Seuraavassa luvussa käydään läpi tutkimuksen tulokset ja tästä muodostuvat johtopäätöksen. Työn lopussa on vielä yhteenveto.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS

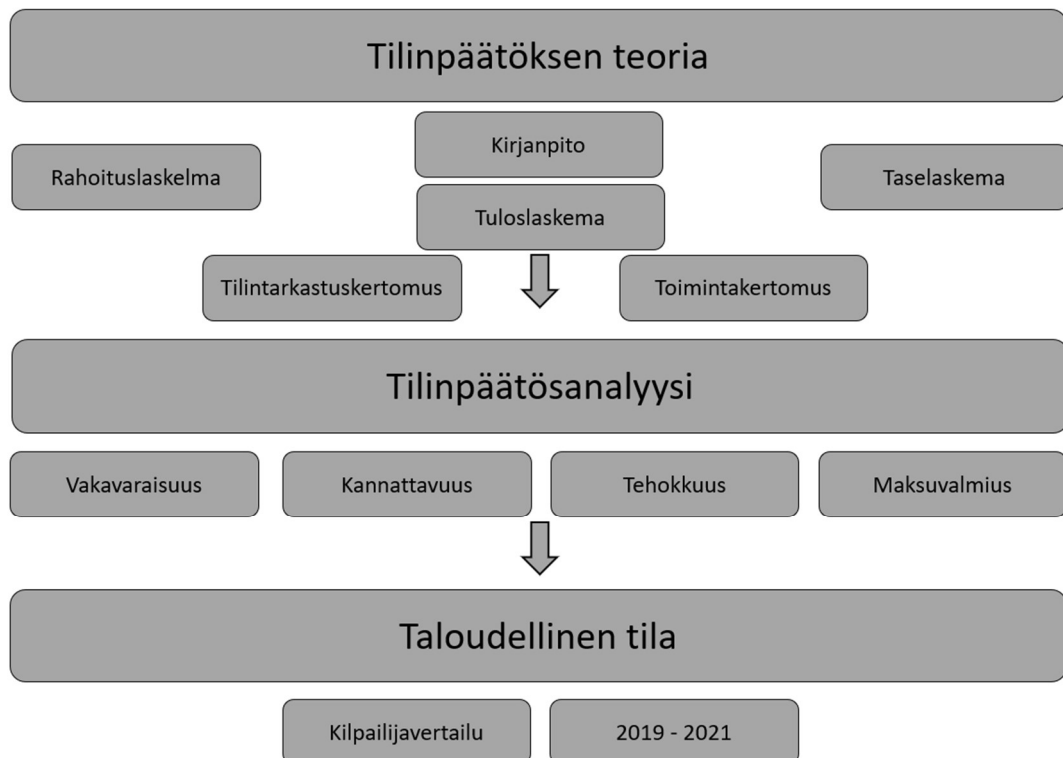
2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tutkimus suoritetaan toimeksiantona kohdeyritykselle. Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata kohdeyrityksen taloudellista tilaa tilinpäätösanalyysiä käyttäen. Kohdeyrityksen taloudellisen tilan muutoksia arvioidaan vuosilta 2019 – 2021. Tämän lisäksi tutkimuksen tarkoituksena on tutkia kohdeyrityksen kilpailijoiden tunnuslukuja, sekä kuvata kohdeyrityksen sijoittumista tunnuslukujen vertailussa.

Työn tarkoituksena on myös tutkia ja selvittää miten tilinpäätöksessä olevaa informaatiota voidaan hyödyntää yrityksen taloudellisen tilan arvioinnissa.

2.2 Teoreettinen viitekehys

Kuviossa 1 kuvataan tutkimuksen teoreettinen viitekehys. Viitekehys perustuu työssä käytettyyn teorian tietoon. Teoreettinen viitekehys kuvaa työn rakennetta.

Kuvio 1. Teoreettinen viitekehys.

Työ alkaa käsittelemällä tilinpäätöksen teoriaa. Teoria alkaa kirjanpidosta, koska kirjanpito toimii perustana tilinpäätösanalyysissä käytettävällä informaatiolla. Työ jatkuu käsittelemällä, rahoituslaskelmaa, tuloslaskelmaa, taselaskelmaa, tilintarkastuskertomusta ja toimintakertomusta. Tilinpäätösanalyysissä tarkastellaan aiempien laskelmien ja kertomuksien pohjalta yrityksen vakavaraisuutta, kannattavuutta, tehokkuutta ja maksuvalmiutta. Yrityksen taloudellisesta tilasta muodostuu kuva tilinpäätösanalyysin pohjalta. Lopuksi yrityksen lukuja verrataan toimeksiantajan ilmoittamiin kilpailijoihin.

3 TILINPÄÄTÖKSEN TEORIA

3.1 Kirjanpito

Kirjanpidon pääasiallinen tehtävä on tuottaa tietoa yrityksen johdolle ja omistajille. (Talouhallintoliitto, 2018.) Kirjanpito koostuu liiketoiminnan tietojen prosessoinnista tallentamisesta ja vanhojen tietojen hyödyntämisestä myös ulkoisille toimijoille. (Stittle & Wearing, 2008. s.4). Kirjanpito toimii perustana tunnuslukujen laskemiselle. Kirjanpito kerää informaatiota yrityksen toiminnasta. Kirjanpitoon perustuvat tilinpäätökset tarjoavat tietoa yrityksen taloudellisesta menestyksestä myös sijoittajille ja kilpailijoille. Yrityksen liiketapahtumien sisällöistä tehdään tositteita. Tositteista käy selville mitä liiketapahtumassa on myyty tai ostettu. Kirjanpitäjä kirjaa tiedot kirjanpitoon tositteiden perusteella. Tilinpäätös tehdään kirjanpitäjän tekemien kirjausten perusteella. (Talouhallintoliitto, 2018.)

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman tehtävänä on tuottaa informaatiota siitä, miten yritys on tuottanut rahavirtaa ja mihin sitä rahavirtaa on käytetty. Kirjanpitoasetukset määräävät, että se sisältää rahoitusten, investointien ja liiketoiminnan rahavirrat. 30.1.2007 on annettu yleisohje rahoituslaskelman luomisesta. Tämä ohje tulee suoraan kirjanpitolausakunnalta. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.62.)

3.3 Taselaskelma

Taseen tavoite on mitata yrityksen taloudellista tilaa tilikauden päättyessä. Taseen erien määrät eivät ole riippuvaisia tilikauden pituudesta. Tuloslaskelma mittaa tilikauden aikaväliä, kun tase taas mittaa yhtä hetkeä eli tilikauden päätöstä. Tase muodostuu yrityksen päätöshetken varoista ja veloista. Yrityksen velkoihin voi kuulua vieras pääoma, taloudelliset velvoitteet, ja vastattavat. Yrityksen varoihin voi kuulua, investoinnit, taloudelliset varat ja oma pääoma. Oma pääoma muodostuu vähentämällä yrityksen varoista kaikki velat. Omaa pääomaa nimitetään nettovarallisuudeksi. (Seppänen, 2011. s.45.) Kuvio 2 esittää taseyhtälöä.

$$\text{Taseyhtälö} = \frac{\text{Varat} = \text{Velat} + \text{Oma pääoma}}{\text{Vastaavaa} = \text{Vastattava}}$$

Kuvio 2. Taseen kaava. (Seppänen, 2011)

Taselaskelman tarkoitus on kuvata tarkka erittely yrityksen varallisuus- ja rahoitusrakenteesta. Yrityksen varat eli vastaavat muodostuvat sen resursseista, joita käytetään tulojen hankkimiseksi. Vastaavat jaetaan vaihtuviin- ja pysyviin vastaaviin. Vaihtuviin vastaaviin eli yrityksen käyttöpääomaan sisältyy kaikki ne varat, jotka yritys aikoo likvitoida seuraavan vuoden aikana. Näihin eriin voi kuulua myyntisaatavat, vaihto-omaisuus ja rahavarat. Kaikki muut varat luetaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Pitkäaikaiset varat eli pysyvät vastaavat jaetaan aineellisiin ja aineettomiin varoihin. Aineelliset varat koostuvat fyysisistä varoista, kuten kalusto, maa-alueet ja rakennukset. Aineettomat varat koostuvat varoista, kuten lisensseistä, patenteista, tavaramerkeistä ja brändeistä. Nämä ovat yrityksen omistamia oikeuksia ja sopimuksia. (Seppänen, 2011. s.46.)

Yrityksen rahoitukselliset resurssit koostuvat veloista ja omasta pääomasta. Pääomaa on yrityksen omistajien tekemät sijoitukset heidän omista rahallisista varannoistaan. Pääomaa voi olla myös mahdolliset voittovarot aiemmilta tilikausilta. Voitoista maksettavat osingot eivät kasvata omaa pääomaa. Velat ovat rahallisia eriä, joissa on takaisinmaksuvelvoite. Myös velat jaotellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Jaottelun kriteerinä käytetään samaa aiemmin mainittua vuoden määräaikaa. Muuna kriteerinä voidaan käyttää seuraavaa tilikautta. Lyhytaikaisia velkoja voivat olla lyhytaikaiset korolliset luotot ja ostovelat. (Seppänen, 2011. s.47.) Kaikkia yrityksen velkajärjestelyjä ei välttämättä näy taselaskelmassa. Yritys voi rahoittaa investointeja leasingeilla. (Seppänen, 2011. s.51.)

3.4 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma mittaa yrityksen taloudellista suoriutumista tilikauden aikana. Tulos saadaan vähentämällä tilikauden kumulatiivista tuloista kaikki

tulonhankkimiskustannukset. Jos tulot ylittävät kustannukset, on yritys tehnyt voittoa. Tulos on negatiivinen, jos kulut ja kustannukset ylittävät saadut tulot. Positiivisen tuloksen saavuttaminen pitkällä aikajaksolla määrittää yrityksen mahdollisuuden rahoittaa omaa toimintaansa, jolloin se ei joudu hankkimaan ulkopuolista rahoitusta. (Seppänen, 2011. s.38.)

Tuloslaskelma sisältää perusrakenteeltaan tulot – kulut. Antaakseen tarkempaa informaatiota, on tulot ja kulut eriteltynä operatiivisiin ja ei-operatiivisiin. Operatiiviset tulot ja kulut muodostuvat itse liiketoiminnan tulo- ja kulueristä. Liiketoiminnan kuluerät voivat muodostua suoraan tai epäsuoraan tulojen hankkimisesta. Operatiivisen toiminnan tulos muodostuu kun liikevaihdosta vähennetään liiketoiminnan kulut. Operatiivista tulosta kutsutaan liikevoitoksi tai - tappioksi. Tuloslaskelmista yleisimmät mallit ovat kululajikohtainen ja toimintokohtainen laskelma. Toimintokohtaisessa laskelmassa yrityksen liikevaihdosta vähennetään kulut toimintokohtaisesti. Kulut ovat jaettu tällöin eri kategorioihin. (Seppänen, 2011. s.38.) Toiminnot jaotellaan yleisimmin valmistuksen, hankinnan ja hallinnon kuluihin. Myynti ja markkinointi yhdistetään usein yhteiseen kategoriaan. Muut kulut liitetään liiketoiminnan muihin kuluihin. (Seppänen, 2011. s.39.)

Kun tilinpäätöksessä on esitetty liiketoiminnan tulos, käydään läpi ei-operatiivisia kuluja ja tuloja. Näitä voivat olla rahoituskulut ja -tuotot. Rahoituskulut sisältävät maksetut osingot, velkarahoituksen korkokulut, osakepääoman nostamisesta aiheutuvat kulut tai yrityksen takaisin lunastamat osakkeet. Rahoituskulut muodostuvat siis rahoitustoiminnoista aiheutuvista kuluista. Rahoituskuluihin ei ikinä sisällytetä yrityksen lainojen pääomien lyhennyksiä. Rahoitustulos muodostuu vähentämällä yrityksen rahoituskulut liiketoiminnan tuloksesta ja rahoitustoiminnan tuotoista. (Seppänen, 2011. s.39.)

Lopullinen tilikauden tulos saadaan kun yrityksen tuloverot vähennetään liiketoiminnan tuloksesta. Tuloveroja pidetään myös ei-operatiivisena kulueränä, koska tuloveron maksaminen ei kasvata liikevaihtoa. Tilikauden tulos kuuluu yrityksen omistajille. (Seppänen, 2011. s.40.)

3.5 Tilintarkastus- ja toimintakertomus

Tilinpäätösanalyysiin kuuluu toimintakertomuksen tulkitseminen ja tulkinnan liiketoiminnan tilinpäätöksestä kokonaisuutena. Tähän sisältyy tilintarkastuskertomuksen lisäksi tase, tuloslaskelma, liitetiedot ja tarvittaessa rahoituslaskelma. Toimintakertomuksessa edustetut tunnusluvut perustuvat aina tilinpäätöksessä esitettyihin oikaisemattomiin lukuihin. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.80.)

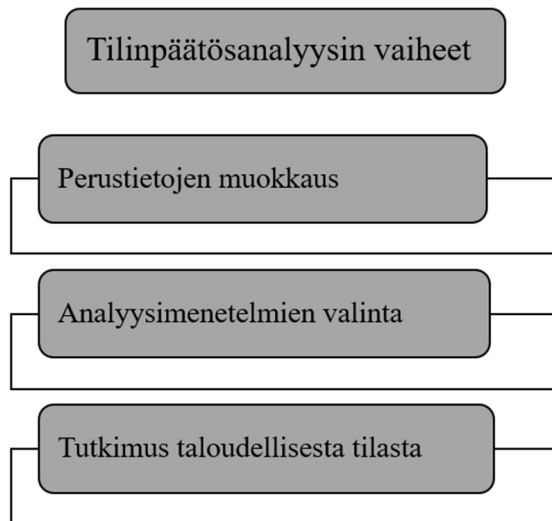
4 TILINPÄÄTÖS

4.1 Tilinpäätösanalyysin tarkoitus ja vaiheet

Tilinpäätösanalyysiä käytetään aputyökaluna yrityksen taloudellisen tilan arvioinnissa. (Kallunki, 2014. s.13.) Yritys pystyy muuttamaan strategiaansa tilinpäätösanalyysin perusteella. Yritystä voidaan verrata samalla toimialalla toimiviin yrityksiin monen vuoden ajalta tai yrityksen omia tunnuslukujen kehittymistä vuosien varrella. Tilinpäätös tulee laatia aina lainsäädännössä ilmoitettujen periaatteiden mukaisesti. Standardien mukaiset tilinpäätökset ovat useimmiten vertailukelpoisia keskenään. Lainsäädäntö antaa hieman pelivaraa, sillä tilinpäätöksen laatimisessa on mahdollista käyttää toisistaan poikkeavia tilinpäätösnormistoja. (Kallunki, 2014. s.13.) Tilinpäätösanalyysin tehtävänä on saada kokonaiskuva liiketoiminnan taloudellisesta suoritumisesta ja yrityksen tilasta. (Smith, 2010. s.145).

Tilinpäätöksen tulee sisältää tilinpäätöspäivän taseen, tulos- ja rahoituslaskelman, sekä rahoituslaskelman liitetiedot. Toimintakertomus on laadittava, kun yritys on julkinen osakeyhtiö, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, osuuskunta tai yksityinen osakeyhtiö. Osuuskuntien tai yksityisten osakeyhtiöiden ei tarvitse liittää tilinpäätökseen toimintakertomusta, jos ne ovat kooltaan pien- tai mikroyrityksiä. (Kirjanpitolaki 1336/1997, 3 luku 1 §.)

Tilinpäätösanalyysi aloitetaan analyysin perustietojen muokkauksella. Perustietoja ovat liiketiedot, tase ja tuloslaskelma. Tavoitteena on standardoida aineisto vertailukelpoiseen muotoon. Tällä tavalla tietoja voidaan verrata muiden yritysten tilinpäätösinformaatioon. Tämä koskee myös saman yrityksen aikaisempia tilinpäätöksiä. Nykyaikana tilinpäätöksiä oikaseminen tapahtuu erien uudelleenjärjestelyllä. Tilinpäätösanalyysin toisessa vaiheessa valitaan käytettävät analyysimenetelmät. Menetelmän valinta perustuu tutkittaviin arvoihin, eli mitä halutaan mitata. Muita valintaan vaikuttavia ovat analyysin suorittajan resurssit ja käyttötarkoitus. Tilinpäätösanalyysin kolmas vaihe sisältää itse tutkimuksen yrityksen taloudellisesta tilasta. Kuvio 3 esittää tilinpäätösanalyysin vaiheet.

Kuvio 3. Tilinpäätösanalyysin vaiheet. (Niskanen 2003)

4.2 Analyysimenetelmät

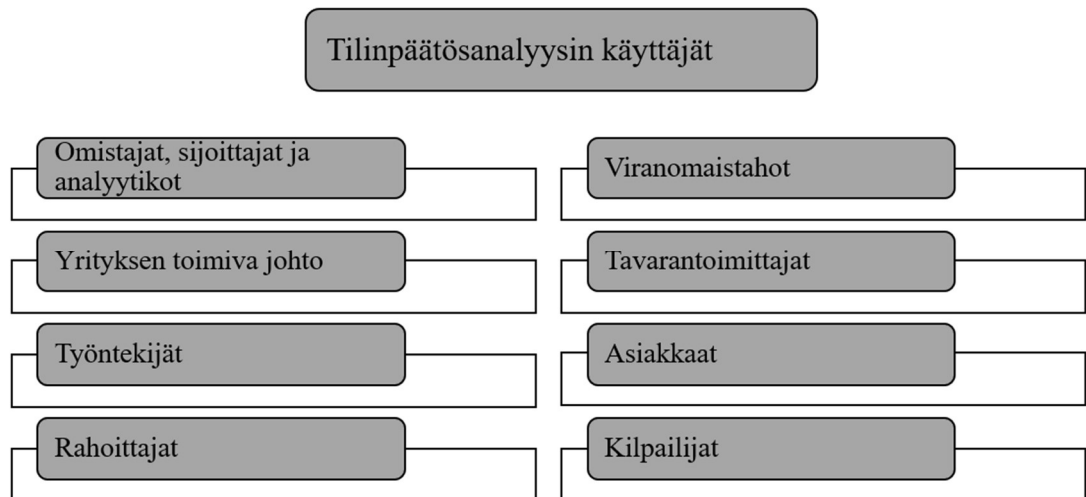
Pääasiallisia tilinpäätösanalyysimenetelmiä on neljä. Näihin kuuluvat kassavirta-, tunnusluku- ja trendianalyysi, sekä prosenttilukumuotoinen laskelma. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.19) Kassavirta-analyysi sisältää rahoituslaskelmia. Analyysin liitetietoja käytetään suoriteperusteisen tilinpäätöksen muokkaamisessa kassaperusteiseksi. Kassavirta-analyysi toimii usein muiden menetelmien tukena, sillä se tarjoaa suurimman hyödyn yhdistettäessä muiden menetelmien tuottamaan informaatioon. Tunnuslukuanalyysiä käyttämällä, arviointikohteena toimii yrityksen taloudellisen menestyksen mittarit. Näihin kuuluvat yrityksen maksuvalmius,

kannattavuus ja rahoitusrakenne. Trendianalyysissa vertaillaan prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen muutoksia useamman vuoden aikaväliltä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.20). Analyysissa aikaisimman vertailuvuoden lukuja pidetään perusarvona. Seuraavien vuosien prosentuaalisia lukuja vertaillaan perusarvoon. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.96.) Prosenttilukumuotoisella tilinpäätöksellä viitataan taseen ja liikeavaihdon esittämistä prosenttilukumuotoisena. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.20)

Yleisimmät tekniikat tilinpäätöksiä vertailtaessa ovat poikkileikkaus- ja aikasarjaanalyysit. Poikkileikkausanalyysissä tulee verrata monen arvioitavan yrityksen tunnuslukuja saman vuoden tilinpäätöksessä. Aikasarja-analyysissä tunnustetaan arvioitavan yrityksen taloudellisia trendejä analysoimalla tunnuslukuja monen vuoden tilinpäätöksistä. Kun arvioidaan kannattavuutta on selvitettävä aikasarja-analyysiä apuna käyttäen tunnuslukujen poikkeuksellisuus. Kannattavuutta ennustettaessa on käytettävä aikasarja-analyysiä. (Kallunki, 2014. s.83). Aikasarja-analyysin ongelmana on liiketoiminnan analyysin aikavälille sijoittuvat rakenteelliset muutokset. Rakenteelliset muutokset saattavat muuttaa yrityksen kustannusrakennetta, jolla on puolestaan vaikutusta kannattavuuden tunnuslukuihin. Muita aikasarja-analyysiin vaikuttavia tekijöitä ovat muutokset toimialan kilpailutilanteessa, sekä mahdollinen lainsäädännön muuttuminen. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.206). Poikkileikkausanalyysiä käyttämällä voidaan analysoida yrityksen onnistumista toimialallaan. (Kallunki, 2014. s.83)

4.3 Tilinpäätöksen käyttäjät

Tilinpäätösanalyysillä on useita käyttäjiä. Eri tahot saattavat etsiä siitä eri informaatioita. Kuviossa 4 esitetään tilinpäätösanalyysijä hyödyntäviä käyttäjäryhmiä.

Kuvio 4. Tilinpäätösanalyysin käyttäjät. (Niskanen 2003, Kinnunen 2002)

Omistajat ovat yleisimpiä tilinpäätösanalyysin käyttäjiä. Omistajat etsivät taloudellista tietoa päätöksenteon tueksi. Sijoittajat luetaan tässä tuleviksi omistajiksi, sillä he etsivät analyysistä informaatiota, onko yritys sijoituskelpoinen. Analyytikot seuraavat markkinoiden kehitystä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.13) Sijoittajat voivat olla aina piensijoittajista suuriin sijoitusrahastoihin. Omistajat ja sijoittajat ovat kiinnostuneita saavutettavasta tuotosta suhteessa riskeihin. Tuottoa arvioitaessa tulee arvioijan keskittyä kannattavuuden tunnuslukuihin ja yrityksen osingonmaksukykyyn. Sijoittajia voi kiinnostaa myös sijoittamisen kautta saatu päätäntävalta, kun taas nykyisiä omistajia voi kiinnostaa oma asema rahoitusrakenteen seuraamisella. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.13)

Yrityksen johto hyödyntää tilinpäätösanalyysissä ilmenevää tietoa päivittäisessä päätöksenteossa, yrityksen operatiiviseen toimintaan liittyen. Useampia liiketoimintasektoreita omaavia yrityksiä voi kiinnostaa eritellyt tuloprosentit. Tämä auttaa johtoa tekemään päätöksiä eri liiketoimintojen välillä. Johto käyttää tätä tietoa tulevien investointien allokoimiseen. Omavaraisuusaste ja rahoitusrakennetta kuvaavat tunnusluvut kertovat johdolle mahdollisuudet uusien lainojen nostamiseen, omavaraisuusastetavoitteen huomioiden. Johto voi olla kiinnostunut tunnusluvuista myös mahdollisten tulospalkkioiden takia. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.14) Johto hyödyntää tilinpäätösanalyysin tietoja hallitukseen yrityksen osakkeita ja lainoja, sekä käyttää saatua tietoa pohjana yrityksen sisäisille palkkaneuvotteluille. (Smith, 2010. s.2).

Työntekijät ovat kiinnostuneita yrityksensä tilinpäätösanalyysistä, koska haluavat tietää työpaikkansa säilyvyyden. Kuten yrityksen johdolle, myös työntekijöille voi olla tulospalkkiojärjestelmiä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.15)

Rahoittajilla on sama ajatusmalli tilinpäätösinformaation hyödyntämisessä. Molemmat arvioivat yrityksen maksukykyä luottopäätöstä varten ja maksukyvyn seuraamisen helpottamiseksi. He tarkastelevat tunnuslukuja, kuten kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Rahoittajat voivat asettaa lainalle sopimusvakuuksia. Sopimusvakuudet voivat olla raja-arvoja yrityksen rahoitusrakenteelle. Näiden rajojen noudattamatta jättäminen antaa rahoittajalle oikeuden irtisanoa rahoitus tai muuttaa myönnetyn lainan ehtoja. Tästä syystä rahoittajat seuraavat yrityksen tilinpäätöksiä, ollakseen ajan tasalla. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.16)

Asiakkaat ja erityisesti pitkäaikaiset asiakkaat, joiden oma toiminta on riippuvaista yrityksen toimittamasta palvelusta, tuotteesta tai raaka-aineesta, ovat kiinnostuneita yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Asiakkaiden on mahdollista vaatia takauksia tai vakuuksia. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.17)

Viranomaiset seuraavat yritysten tilinpäätöksiä seurataakseen verojen oikeellisuutta. Yritykselle määrättävä veron määrä perustuu tilikaudella saatujen voittojen määrään. Viranomaiselle yrityksen tilinpäätös on työkalu valvonnan suorittamiseen. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.17)

4.4 Yrityksen markkina-aseman perusanalyysi

Arvioitaessa yrityksen markkina-asemaa on valittava vertailuryhmä. Vertailuryhmä voi muodostua yhdestä tai useammasta yrityksestä. Yritykset ovat useimmiten kohdeyrityksen suoria kilpailijoita tai saman toimialan toimijoita. Vertailun tarkoituksena on saada tietoa yritysten operatiivisen suorituksen kehityksestä, sekä yrityksen vahvuuksista ja heikkouksista markkinoilla. Vertailua on mahdollista tehdä myös muilla toimialoilla toimiviin yrityksiin. Tätä tehdessä tulee kuitenkin ottaa

huomioon toimialakohtaiset rajoitteet taloudelliseen suorittamiseen. (Seppänen, 2011. s.96.)

Analyysi voidaan suorittaa vuositasolla, jos ollaan kiinnostuneita yrityksen suoriutumisesta verrokkiryhmään verrattuna vain viimeisimmällä tilikaudella. 3-5 vuoden aikavälillä saadaan selville suoritustason trendeistä verrattuna verrokkiryhmään. Jos halutaan selvittää yrityksen suhteellista operatiivista suorittamista suhdannevaihteluissa tulee analyysiaikavälin olla vähintään 10 vuotta. Tällöin tulee arvioida myös muita tekijöitä kuten kilpalua, sääntelyä, teknologian kehitystä ja kuluttajakäyttäytymistä. (Seppänen, 2011. s.96.)

Toimialalla on suuri merkitys yrityksen menestymispotentiaaliin. Toimiala määrittää usein yrityksen kannattavuuden tason, sekä tase- ja kustannusrakenteen. Jos alalla on kovaa kilpailua niin voittomarginaalit ovat usein pienet. Vähittäiskaupassa valtaosa yrityksen kustannuksista muodostuu myytävien tuotteiden ostokuluista. Tällöin yrityksen resurssit ilmenevät usein käyttöpääoman, vaihto-omaisuuden ja myyntisaatavien määrässä. Energia-ala toimii esimerkkinä pääomaintensiivisestä alasta. tämä tarkoittaa suuria ja pitkäaikaisia investointeja. Investoinnit pyritään rahoittamaan pitkäaikaisilla lainoilla. Tämä nostaa käyttöomaisuusinvestointien osuutta yrityksen taseessa. Tällöin myös poistojen määrä nousee huomattavasti. Suuret investoinnit vähentävät kilpailua ja lisäävät vapautta hinnoittelussa. Voittomarginaalit ovat korkeammat ja tällä voidaan turvata tulevien investointien rahoitusta. (Seppänen, 2011. s.98.)

Yrityksen käyttävät useimmiten kahta yleisintä kilpailustrategiaa. Nämä ovat kustannusjohtajuus ja differointi. Kustannusjohtajuusstrategian valinneet yritykset toimivat mahdollisimman kustannustehokkaasti. Näillä yrityksillä on yleensä pienet voittomarginaalit, mutta suuri volyyymi. Differointi tarkoittaa taas erilaistamista samalla toimialalla toimivista kilpailijoista. Tämä strategia vaatii hyvää markkinointia ja tuotekehittelyä. Differointistrategiaa käyttävillä yrityksillä on yleensä sidottu enemmän varoja investointeihin, mutta toisaalta voittomarginaalit ovat usein korkeammat kuin yrityksillä, jotka käyttävät kustannusjohtajuusstrategiaa. (Seppänen, 2011. s.99.)

5 TILINPÄÄTÖKSEN TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut koostuvat tilinpäätökseen perustuvista luvuista ja informaatiosta. Tunnusluvut ovat usein vertailukelpoisia, koska ne perustuvat oman yrityksen tilinpäätöstietoihin. Tunnusluvut lisäävät myös kokonaiskuvaa ja vertailtavan tiedon määrää. Tunnusluvut kuvaavat yrityksen liiketoiminnallisen strategian vaikutusta taloudelliseen onnistumiseen. Analysoitavan yrityksen tunnuslukuja voidaan verrata toimialan vertailuarvoihin. Vertailuarvot määrittävät analysoitavan yrityksen taloudellisen onnistumisen (Seppänen, 2011. s.63-64.) Tilikauden menojen ja tuottojen erotusta kutsutaan absoluuttiseksi kannattavuudeksi. Absoluuttinen kannattavuus voidaan jakaa suhteuttavalla tilinpäätöserällä, sillä tilinpäätösten tunnusluvut ovat suhteellisia kannattavuuden mittareita. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.112.)

5.1 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuutta arvioidaan katelukujen avulla. (Kallunki, 2014. s.91). Kannattavuutta on mahdollista mitata kahdella eri tavalla. Absoluuttista kannattavuutta arvioidaan yrityksen saavuttaman voiton määrällä. Suhteellista kannattavuutta arvioitaessa otetaan huomioon voiton suhde sijoitettuun pääoman määrään nähden. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.63.) Katelukuja laskettaessa tulee kohdeyrityksen tuloslaskelman tuloserä jakaa liikevaihdolla. Katelukujen ollessa korkealla, yritys on onnistunut liiketoiminnallisissa haasteissa, kuten kustannusten hallinnassa. Vuosittaisia lukuja vertailemalla voidaan tutkia yrityksen kannattavuuden suuntaa ja muutoksia. Katelukujen arviointi toimii vertailukelpoisena vain samalla toimialalla toimivien yritysten vertailemiseen, koska eri toimialoilla voi olla erilaiset kustannusrakenteet. Toimialalla vallitsevan kilpailun ollessa pientä, on kateluvut yleensä korkeita. Tämä houkuttelee toimialalle uusia yrityksiä, jolloin kilpailu vaikuttaa yrityksen kannattavuuteen. (Kallunki, 2014. s.91.) Sijoittajat arvioivat yrityksen kannattavuutta kriittisemmin. He arvioivat yrityksen onnistumista sijoittajille jäävän osuuden määräästä. (Kallunki, 2014. s.83.) Tiivistettynä kannattavuus kuvaa yrityksen taloudellista onnistumista. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.63).

Myyntikatteen tunnuslukua käytetään yleisimmin vähittäis- ja tukkukaupassa. Yksinkertaistettuna myyntikate saadaan kun yrityksen liikevaihdosta vähennetään tilikauden aikana tehdyt ostot ja huomioidaan varaston muutokset. Myyntikate-% saadaan jakamalla myyntikate liikevaihdolla. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.63.) Kuvio 5 esittää myyntikateprosentin laskukaavaa.

$$\text{Myyntikate-\%} = \frac{\text{Myyntikate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kuvio 5. Myyntikateprosentti. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017.)

Liiketoiminnan käyttökate saadaan kun liiketulokseen lisätään tuloslaskelmassa ilmenevät arvonalennukset ja poistot. Käyttökate-% lasketaan jakamalla käyttökate liiketoiminnan tuotoilla. Käyttökate-% on hyvä vertailla toimialakohtaisesti. Samalla toimialalla toimivien yritysten käyttökate-% vertailtavuutta hankaloittaa mm. tuotantovälineiden omistus- ja vuokrasuhteet. Kulut muodostuvat näissä eri tavalla, joka vääristää lopputulosta. Käyttökateprosentille ei ole määritettyä ohjearvoa. Käyttökateprosenttia arvioitaessa on otettava huomioon rahoituskulut, sekä aineettomien hyödykkeiden poistovaatimukset. Toimialakohtaiset käyttökateprosentit ovat yleisimmin teollisuudessa 5-20%, palveluissa 5-15% ja vähittäiskaupassa 2-10%. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.63.) Kuvio 6 esittää käyttökateprosentin laskukaavaa.

$$\text{Käyttökate-\%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Kuvio 6. Käyttökateprosentti. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017.)

Nettotulosprosenttia laskettaessa nettotulos jaetaan yrityksen tuotoilla. Itse nettotulos muodostuu liiketuloksesta, johon on lisätty rahoitustuotot ja josta on vähennetty verojen lisäksi nettorahoituskulut. Kannattavuuden näkökulmasta arvonn tulee olla positiivinen. Luvun ohjearvot määräytyvät kunkin yrityksen omien

voitonjakotavoitteiden mukaan. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.65.) Kuvio 7 esittää nettotulosprosentin laskukaavaa.

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{Liiketulos} + \text{Rahoitustuotot} - \text{Rahoituskulut} - \text{Verot}}{\text{Liikevaihto} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot}}$$

Kuvio 7. Nettotulosprosentti. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017.)

Katelukuja tutkittaessa NOPAT-prosentti eli operatiivisen liiketoiminnan tulosprosentti verojen jälkeen lasketaan jakamalla yrityksen operatiivisen liiketoiminnan tulos liikevaihdolla. Tähän lukuun vaikuttavia päätekijöitä ovat yrityksen tehokas kustannusten hallinta ja hinnoitteluvoima. (Kallunki, 2014. s.92)

Kuvio 8 esittää NOPAT-prosentin laskukaavaa.

$$\text{NOPAT-\%} = \frac{\text{NOPAT}}{\text{Liikevaihto}}$$

Kuvio 8. Nopatprosentti. (Kallunki 2014)

Liikevoittoprosentti kuvaa kuinka paljon yrityksen tilikauden tuotoista on jäljellä ennen veroja ja rahoituskuluja. Liikevoittoprosenttia voidaan kutsua myös EBIT-luvuksi. Lyhenne muodostuu sanoista earnings before interest and taxes. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.112). Kuten monia muita tunnuslukuja, liikevoittoprosenttia voi vertailla pääosin vain samalla toimialalla toimiviin yrityksiin. Se on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti yksittäisen liiketoiminnan taloudellisen trendikehityksen seuraamiseen. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.113). Liikevoittoprosenttia voidaan pitää hyvänä, jos arvo on yli 10%. Tyydyttävänä arvona pidetään 5-10% ja heikkona arvona alle 5% (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.65). Liikevoittoprosentin laskukaavassa liikevoitto jaetaan yritystoiminnan tuotoilla. Yritystoiminnan tuottoihin lasketaan liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot. Tuloslaskelmien eriin tehtävät oikaisut voivat muuttaa liikevoiton määrää. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.113). Kuvio 9 esittää liikevoittoprosentin laskukaavaa.

$$\text{Liikevoittoprosentti} = \frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot}}$$

Kuvio 9. Liikevoittoprosentti. (Niskanen & Niskanen, 2003)

Sijoittajille tärkein tunnusluku on sijoitetun pääoman tuotto prosentti. Tämä tunnusluku kertoo yrityksen tuloksesta suhteessa yritykseen sijoitettuun pääomaan. Pääoma koostuu omasta pääomasta ja vieraasta pääomasta. (Kallunki, 2014. s.86)

Sijoitetun pääoman tuottoaste kuvaa tuoton ja sijoitetun pääoman suhdetta. Sijoitetulla pääomalla tarkoitetaan korkoa tai muuta tuottoa vaativaa pääomaa. Sijoitetun pääoman tuottoastetta voidaan pitää vertailtavana, mutta vertailua hankaloittaa tiedonpuute yritysten pääomajakaumista. Muita vertailua hankaloittavia asioita ovat suuret investoinnit ja tehdyt arvonkorotukset. Liiketoiminnan on tavoiteltava vähintään yhtä suurta sijoitetun pääoman tuotto prosenttia kuin sen sijoitetusta pääomasta maksamaa keskimääräistä rahoituskuluprosenttia. Arvoa voidaan pitää välttävänä kun prosentit ovat yhtä suuret. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.68.) Kuvio 10 esittää sijoitetun pääoman tuotto prosenttia.

$$\text{Sijoitetun pääomanprosentti} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Kuvio 10. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017.)

Oman pääoman tuotto prosentti viittaa siihen, kuinka paljon liiketoiminta pystyy tekemään tuottoa sen omistajien sijoittamalle pääomalle. Omistajilla viitataan korottoman pääoman sijoittajiin, eli esimerkiksi yrityksen perustajiin. Tällä tunnusluvulle ei ole määritetty erillistä ohjearvoa, sillä tavoitetaso asetetaan aina omistajien toimesta. Arvonkorotukset vaikuttavat pääoman tuotto prosenttiin. Tunnuslukua laskettaessa nettotulos muutetaan 12 kuukautta vastaavaksi ja lasketaan oman pääoman keskiarvot tilikauden alusta ja lopusta. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.68.) Kuvio 11 esittää omanpääoman tuotto prosenttien laskukaavaa.

$$\text{Oman pääomanprosentti} = \frac{\text{Nettotulos (12kk)}}{\text{Oikaistu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Kuvio 11. Oman pääoman tuotto prosentti. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017.)

5.2 Vakavaraisuus

Liiketoiminnan vakavaraisuudella tarkoitetaan sen kykyä suorittaa rahoituksellisista sitoumuksistaan. Vakavaraisuus linkitetään käytännössä liiketoiminnan pääomarakenteeseen. Pääomarakenteessa omaa pääomaa tulisi olla enemmän kuin vierasta pääomaa. Liiketoimintaa pidetään vakavaraisena, jos se on pitkäaikaisesti kykenevä suoriutumaan vieraan pääoman korkomaksuista myös liiketoiminnallisesti vaikeina aikoina, ilman jatkuvuuden vaaraantumista. Markkinatilanteesta riippuen, yrityksen ei kannata kasvattaa omavaraisuusastetta liian korkeaksi. Vieraalla pääomalla on omaa pääomaa usein pienempi tuotto vaatimus. Rahoitusrakennetta mitataan yleensä kolmella tunnusluvulla. Näitä ovat suhteellinen velkaantuneisuus, gearing-prosentti ja omavaraisuusaste. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.130.) Näistä kolmesta mittarista vain omavaraisuusaste on kirjanpitolautakunnan vaatima tieto tilinpäätöksessä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.133). Omavaraisuusaste muodostuu oman pääoman suhteesta liiketoiminnan taseeseen. Laskukaavassa käytetään oikaistuja lukuja. Tämä tarkoittaa vaihto-omaisuuteen sisältyvien saatujen ennakkojen vähentämistä taseen loppusummasta. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.131). Kuvio 12 esittää omavaraisuusasteen laskukaavaa.

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusuma - Saadut ennakot}} \times 100$$

Kuvio 12. Omavaraisuusaste. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

Gearing-prosentti kuvaa yrityksen vieraan- ja oman pääoman suhdetta tilanteessa, jossa liiketoiminta lyhentäisi korollisia velkoja kaikella käytettävissä olevalla

likvidiomaisuudellaan. Suuri gearing-prosentti viittaa liiketoiminnan korkeaan velkaantuneisuuteen. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.133.) Kuvio 13 esittää gearing-prosentin laskukaavaa.

$$\text{Gearing-\%} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma – Rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

Kuvio 13. Gearingprosentti. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvussa vieras pääoma suhteutetaan liiketoiminnan liikevaihtoon. Tätä tunnuslukua voidaan pitää vertailukelpoisena vain sellaisten yritysten välillä, jotka toimivat samalla toimialalla. Toimialoilla voi olla hyvinkin eriäviä tarpeita vieraan pääoman suhteen. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.133.) Kuvio 14 esittää suhteellisen velkaantuneisuuden laskukaavaa.

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{\text{Taseen velat – Saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Kuvio 14. Suhteellinen velkaantuneisuus. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

5.3 Tehokkuus

Myyntisaatavien kiertoaika mittaa aikaa, joka kuluu myyntituottojen kertyessä kassaan. Tämä lasketaan jakamalla tilikauden päättymishetkellä olevat myyntisaatavat keskimääräisellä päivittäisellä myynnillä. Päivittäinen myynti muodostuu jakamalla tilikauden liikevaihto ajanjaksoon sisältyvien päivien määrällä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.123). Kuvio 15 esittää myyntisaatavien kiertoajan laskukaavaa.

$$\text{Myyntisaatavien kiertoaika} = \frac{\text{Myyntisaatavat}}{\text{Myynti / Päivät}}$$

Kuvio 15. Myyntisaatavien kiertoaika. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

Myyntisaatavien kiertonopeus muodostuu kun jakson päivien lukumäärä jaetaan myyntisaatavien kiertoajalla. Käytännössä kiertoajan pienentyessä, kiertonopeus kasvaa. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.123). Kuvio 16 esittää myyntisaatavien kiertonopeuden laskukaavaa.

$$\text{Myyntisaatavien kiertonopeus} = \frac{\text{Jakson päivien lukumäärä}}{\text{Myyntisaatavien kiertoaika}}$$

Kuvio 16. Myyntisaatavien kiertonopeus. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

Ostovelkojen kiertoajalla viitataan yrityksen antamien maksuaikojen pituuteen. Ostovelalla tarkoitetaan yrityksen hankinnoista muodostuvia lyhytaikaisia velkoja. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.125.) Kuvio 17 esittää ostovelkojen kiertoaikaa.

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \frac{\text{Ostovelat}}{\text{Ostot / Päivien lkm}}$$

Kuvio 17. Ostovelkojen kiertoaika. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

Ostovelkojen kiertonopeus muodostuu kun jakson päivien lukumäärä jaetaan ostovelkojen kiertoajalla. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.125). Kuvio 18 esittää ostovelkojen kiertonopeuden laskukaavaa.

$$\text{Ostovelkojen kiertonopeus} = \frac{\text{Tarkastelujakson päivät}}{\text{Ostovelkojen kiertoaika}}$$

Kuvio 18. Ostovelkojen kiertonopeus. (Niskanen & Niskanen, 2003.)

5.4 Maksuvalmius

Quick ratiossa lasketaan yrityksen rahoitusomaisuutta. Quick ratiioon ei huomioida vaihto-omaisuutta. Quick ratiossa lasketaan maksuvalmiutta rahoitusomaisuudella ja lyhytaikaisilla veloilla. (Kallunki, 2014. s.124.) Mittareiden perustana toimii yrityksen käyttöpääoma. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.117). Myyntisaamiset sisältyvät rahoitusomaisuuteen. Käytännössä Quick ratiolla selviää, onko yrityksellä enemmän rahoitusomaisuutta vai velkaa, kuten myös kykyä maksaa velkoja tarvittaessa. Quick ratiota pidetään hyvänä, jos luku on yli yhden. 0,5 ja yhden välillä olevaa lukua pidetään tyydyttävänä. Alle 0,5 lukua pidetään heikkona. (Kallunki, 2014. s.124.) Kuvio 19 esittää Quick ration laskukaavaa.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{Osatuloutusten saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

Kuvio 19. Quick ratio. (Kallunki 2014)

Current ratiossa arvioidaan yrityksen maksukykyä ottaen sen vaihto-omaisuus huomioon. Eli pystyykö yritys muuttamaan omaisuuttaan nopeasti rahaksi lyhytaikaisten velkojen maksua varten. Current ratiota voi olla epävarma, koska omaisuuden likvidointiin liittyviä muuttujia voi olla useita. Current ratiota pidetään hyvänä, jos luku on yli kahden. Yhden ja kahden välillä olevaa lukua pidetään tyydyttävänä. Alle yhden olevaa lukua pidetään heikkona. (Kallunki, 2014. s.126) Kuvio 20 esittää Current ration laskukaavaa.

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Kuvio 20. Current ratio. (Kallunki 2014)

Current- ja quick ratio eivät kuvaa tilikauden aikana tapahtuneita likviditeettimuutoksia. Ne antavat kuvan yrityksen maksuvalmiudesta vain taseen laatimishetkellä. (Niskanen & Niskanen, 2003. s.121.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Kohdeyritys

Tutkimuksen kohteena toimii palvelualan yritys, jolla on toimintahistoriaa lähes 40 vuoden ajalta. Yritys tarjoaa palveluitaan koko Suomen alueella. Asiakasryhmä koostuu pääosin yritysasiakkaista. Tällä hetkellä yritys työllistää noin 1700 työntekijää.

Tässä tutkimuksessa kuvataan yritys X Oy:n taloudellisen tilan kehittymistä vuosilta 2019–2021. Tietoa verrataan muihin samalla alalla toimiviin kilpailijoihin. Yritys X Oy on kirjanpitovelvollinen ja sen tilinpäätökset ovat laadittu kirjanpitolakia noudattaen. Yritys X Oy haluaa verrata taloudellista onnistumistaan kilpailijoiden onnistumisiin vertailuvuosilta. Kilpailijat toimivat myös muilla aloilla, eivätkä erittele tilinpäätöksiä liiketoiminnoittain. Tästä syystä tilinpäätöksissä esitetty tieto ei välttämättä vastaa todellista tilannetta.

6.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen toteutus alkaa tutkimusotteen valinnasta. Tutkimusotteella tarkoitetaan menetelmää aineistonkeruulle ja sen tulkinnalle, sekä analysoinnille. Tutkimusotteen valinta määräytyy usein tutkittavan ongelman luonteesta. Valinnan tulee soveltua ratkaistavaan ongelmaan ja se tulee perustella. (Kananen, 2015. s.64.) Tutkimuksen ongelmaa ratkaistaessa asiaa voidaan lähestyä joko laadullisella tai määrällisellä tutkimuksella. Laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus sisältää usein teemahaastatteluja ja havainnoiteja. Määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus käsittää usein kyselylomakkeet ja tilastot. (Kananen, 2015. s.64.) Tässä tutkimuksessa

käytetään määrällistä tutkimustapaa, koska tilinpäätösanalyysi perustuu numeerisiin tuloksiin.

Tilinpäätösanalyysia varten yritys X Oy toimitti tilinpäätökset vuosilta 2019-2021. Tilinpäätöksiä ei oikaistu tutkijan tekemän päätöksen perusteella. Samalla toimialalla toimivien vertailuyritysten tilinpäätökset hankittiin yhteistyössä yritys X Oy:n kanssa. Yritysten tunnusluvut laskettiin teoriaosuudessa mainittujen kaavojen mukaisesti, tilinpäätöksissä ilmoitettuihin lukuihin perustuen.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Tieteellisen tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan kahta käsitettä käyttäen. Nämä käsitteet ovat reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimuksen toistettavuutta, eli samojen tulosten saamista tutkimusta uusittaessa. Validiteetilla tarkoitetaan oikeiden asioiden tutkimista. (Kananen, 2015. s.343.) Tämä tutkimus perustuu yritysten virallisiin tilinpäätöksiin. Lähteitä voidaan pitää täten luotettavina. Tilinpäätösanalyysiä voidaan pitää luotettavana, koska analyysiprosessi ei sisällä tulkittavia osioita. Tilinpäätösanalyysin tulos on toistettavissa ja on riippumaton analyysin tekijästä. Tutkimuksen validiteettia voi pitää hyvänä, koska tutkimuksessa analysoitavien tunnuslukujen valintaprosessissa on huomioitu tunnusluvut, jotka kuvaavat parhaiten yrityksen taloudellista tilaa.

7 YRITYS X OY:N TALOUDELLINEN TILA

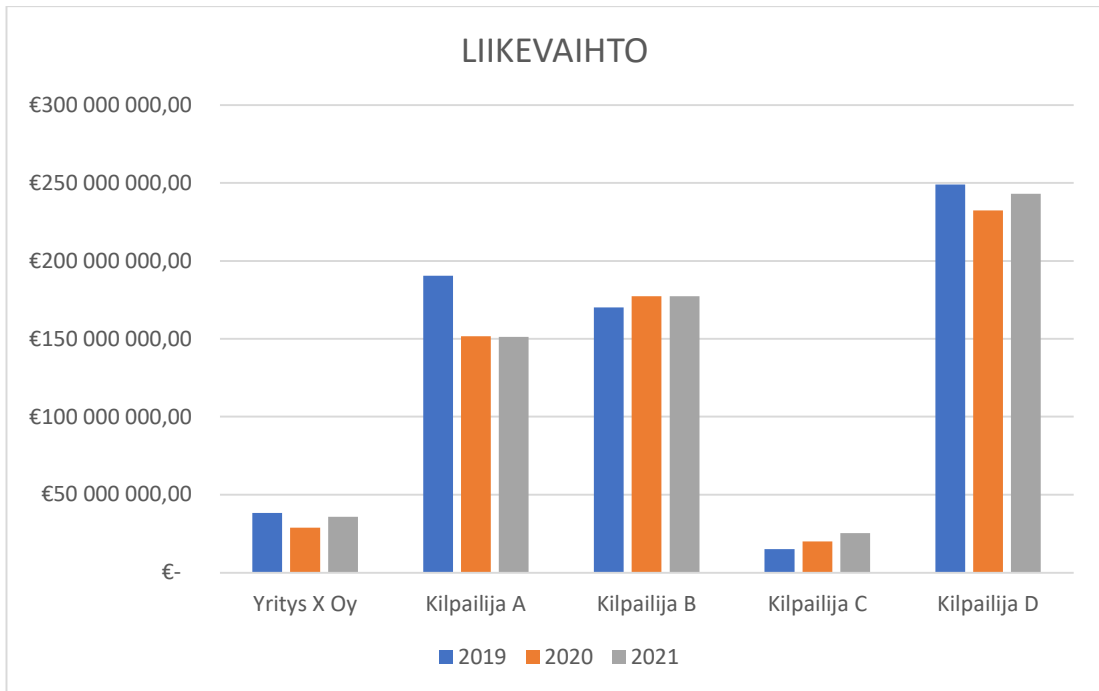
7.1 Tilinpäätös

7.2 Liiketoiminnan laajuus

Tässä kappaleessa arvioidaan liiketoiminnan laajuutta, käyttäen yrityksen taseen loppusummaa, sekä liikevaihtoa. Nämä tiedot löytyvät yrityksen tilinpäätöksestä. Näitä lukuja verrataan myös muihin samalla toimialalla toimiviin yrityksiin. Yritykset ovat kokoluokaltaan erilaisia, joten eivät ole vertailtavissa keskenään. Joidenkin yritysten liikevaihdot sisältävät myös muun toimialan lukemia. Tästä syystä vertailemme myös lukujen prosentuaalisia muutoksia.

Vuonna 2019 Yritys X Oy:n liikevaihto oli 38 miljoonaa euroa. Liikevaihto on ollut kasvusuhdanteessa edellisiin vuosiin verrattuna. Prosentuaalinen kasvu vuodesta 2018 oli 9,5%. Vuonna 2020 liikevaihto laski 25% vajaaseen 29 miljoonaan euroon. Valtaosa yritys X Oy:n liikevaihdosta koostuu segmentistä, joka on hyvin riippuvainen matkailusta. Maailmanlaajuinen pandemia rajoitti ihmisten matkailua huomattavasti. Täten myös yritys X Oy:n tuottamalle palvelulle oli vähemmän kysyntää. Tilanne parani vuonna 2021, jolloin liikevaihto kasvoi 24,6%, 35,8 miljoonaan euroon. Vuonna 2021 oli myös kuukausia, jolloin ihmisten matkailua ja liikkumista rajoitettiin.

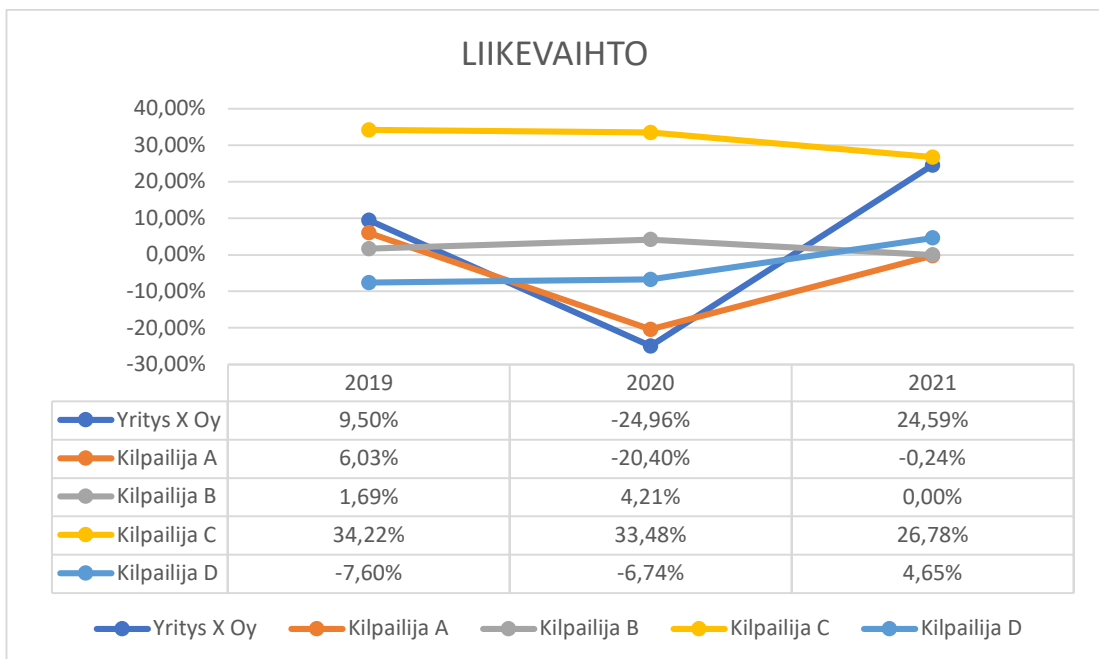
Vuonna 2021 yritys X Oy perusti tytäryhtiön, joka toimii uudella toimialalla. Tämän yhtiön toiminta oli vielä kuitenkin minimaalista vuonna 2021, eikä sitä käsitellä tässä tutkimuksessa. Kuvio 21 kuvaa yritys X Oy:n, sekä muiden toimialalla toimivien yritysten liikevaihdon kehitystä vuosina 2019 – 2021

Kuvio 21. Yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden liikevaihdon kehitys vuosina 2019-2021.

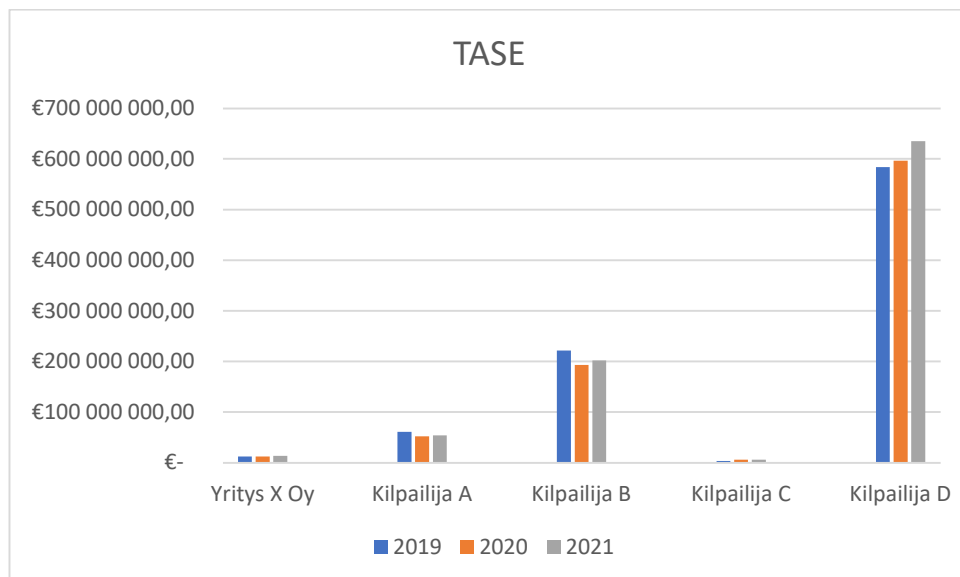
Kaikilla kilpailijoilla ei ole vastaavanlaista notkahdusta vuoden 2020 liikevaihdossa. Kilpailijat erikoistuvat myös muihin toimialan palveluihin. Kilpailija C ja B ovat kasvattaneet liikevaihtoaan vuonna 2020. Kilpailija C on onnistunut kasvattamaan liikevaihtoaan tasaisesti koko tarkastelujakson aikana.

Kuviossa 22 esitetään liikevaihdon prosentuaaliset muutokset vuosilta 2019-2021.

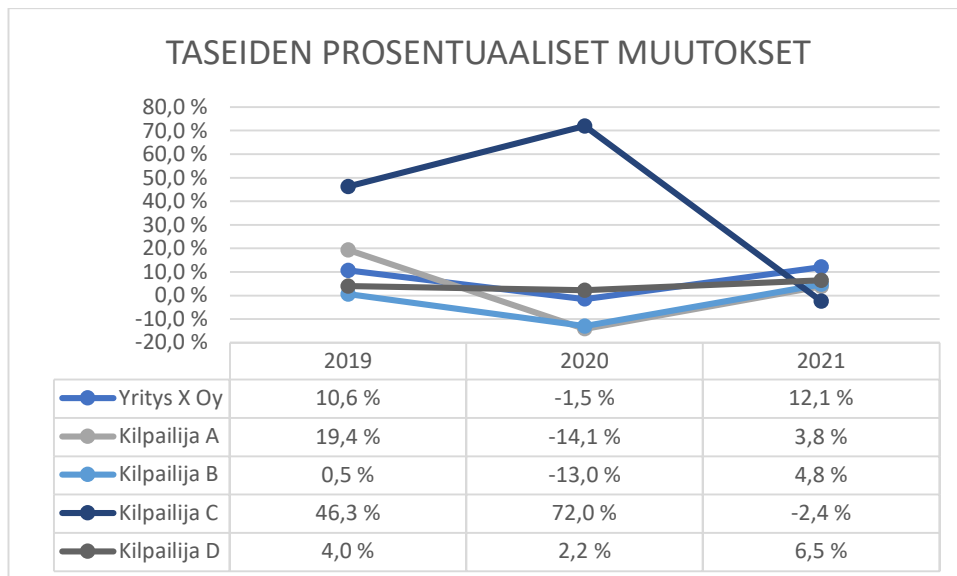
Kuvio 22. Yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden liikevaihdon prosentuaaliset muutokset vuosina 2019-2021.

Yritys X Oy:n taseen loppusummassa näkyy samankaltaisia muutoksia, kuin liikevaihdossa. Yrityksen tase oli 12 miljoonaa euroa vuonna 2019. Tase oli noussut aiemmasta vuodesta kymmenen prosenttia. Vuoteen 2020 siirryttäessä tase laski puolitoista prosenttia. Vuonna 2021 tase nousi 12%. Pandemia hidasti taseen loppusumman kasvua ja yrityksen kasvua kokonaisuudessaan. Kilpailijoilla oli vastaavia arvoja taseen loppusumman kehitystä koskien. Taseen loppusumma oli vähentynyt useammalla kilpailijalla vuonna 2020. Kuvio 23 kuvaa yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden taseen loppusummien kehitystä. Tämä havainnollistaa konsernien kokoeroa.

Kuvio 23. Yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden taseet vuosilta 2019 -2021.

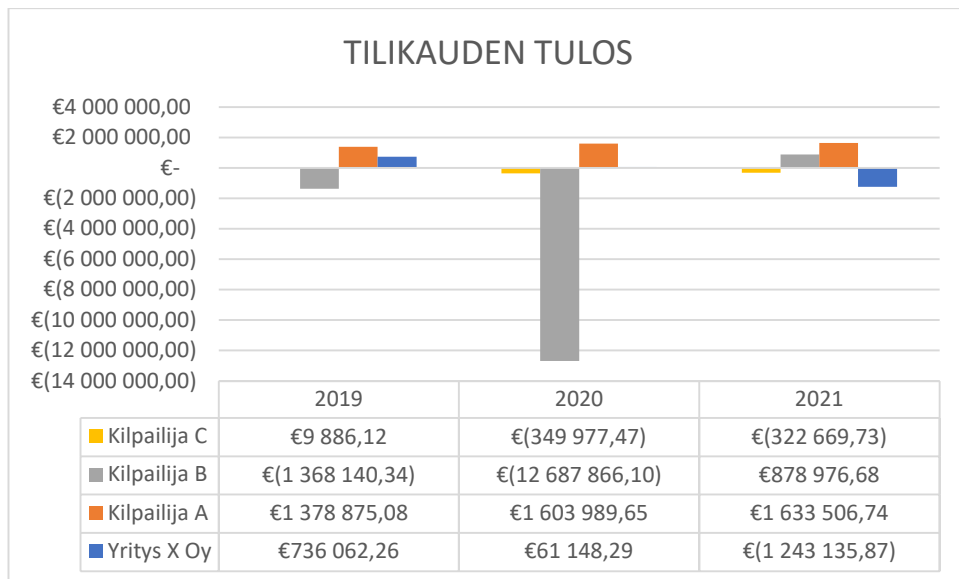
Kilpailijoiden ollessa kooltaan erilaisia yrityksiä, vertailemme yritysten taseiden prosentuaalisia muutoksia. Kuvio 24 esittää yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden taseen loppusummien prosentuaalisia muutoksia. Kuviosta selviää, että usealla yrityksellä tase on laskenut vuonna 2020. Kilpailija C nautti kovaa taseen kasvua vuosina 2019 ja 2020, mutta vuonna 2021 tase lähti pieneen laskuun.

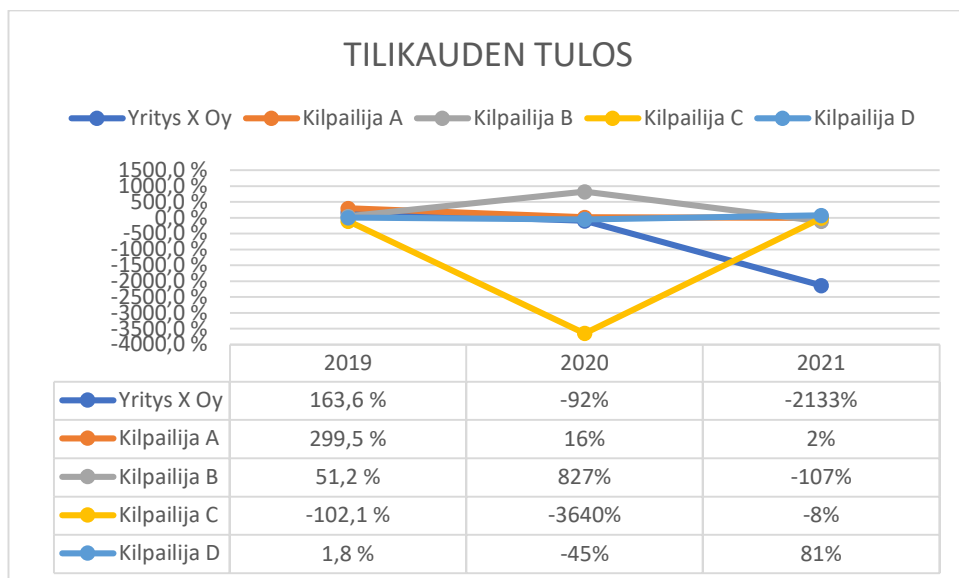
Kuvio 24. Yritys X Oy:n, sekä kilpailijoiden taseet vuosilta 2019 -2021.

7.3 Liiketoiminnan kannattavuus

Liiketoiminnan kannattavuutta mitataan liikevoitolla, tilikauden tuloksella ja sijoitetun pääoman tuotolla. Näitä lukuja tutkitaan vuosilta 2019 – 2021. Nämä tiedot löytyvät yritysten tilinpäätöksistä. Kuviossa X esitetään tilikauden tulokset vuosilta 2019 – 2021. Kilpailija D on jätetty pois tästä kuvioista, sillä konsernin tulos liikkuu eri lukemissa, joka vaikeuttaisi luotettavan kokonaiskuvan muodostamista. Yritys X Oy on käyttänyt aikaisempien vuosien vahvistettuja tappioita hyödykseen verojen maksamisessa. Vuonna 2019 yritys X Oy:n tilikauden tulos oli 700 000 euroa. Kasvua edelliseen tilikauteen oli 166 prosenttia. Vuodet 2020 ja 2021 olivat yritykselle vaikeita, jolloin tulos jäi negatiiviseksi. Yleisen tilanteen takia vaihtelu oli kovaa kaikilla yrityksillä. Kuviossa 25 esitetään tilikauden tulokset vuosilta 2019 – 2021. Kuviossa 26 esitetään prosentuaaliset muutokset vuosilta 2019 – 2021.

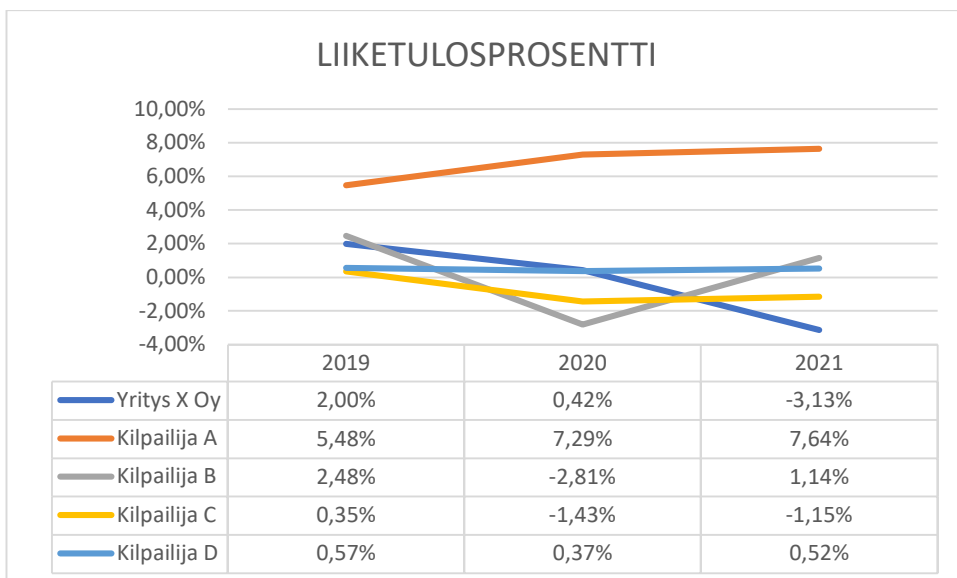

Kuvio 25. Tilikauden tulokset vuosilta 2019 – 2021.

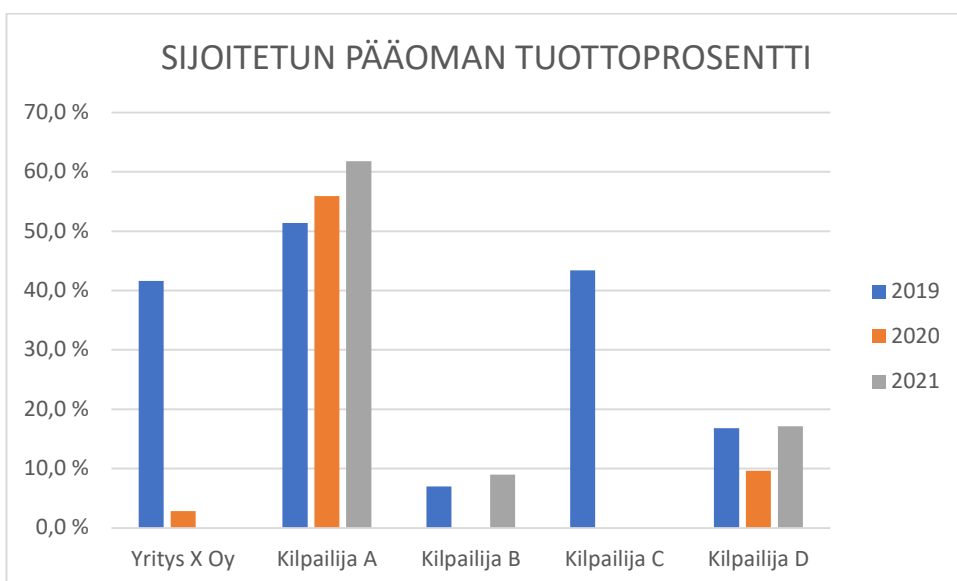
Kuvio 26. Tilikauden tuloksien muutosprosentit vuosilta 2019 – 2021.

Yritys X Oy:n liiketulosprosentti laskettiin tilinpäätöksessä merkityllä liiketuloksella. Liiketulos muodostuu yrityksen tuotoista, joista on vähennetty poistot ja kulut. Tässä laskelmassa jätetään verot ja rahoituskustannukset ulkopuolelle. Yritys X Oy:n tulosta voidaan pitää ohjearvojen mukaan heikkona vuotena 2019. Vuosina 2020 ja 2021 ei syntynyt liikevoittoa lainkaan. Luvuista erottuu kilpailija A, jonka vertailukauden lukuja voidaan pitää ohjearvojen mukaan tyydyttävänä. Kuviossa 27 esitetään yritys X Oy:n, sekä verrokkiyritysten liiketulosprosentit vuosilta 2019 – 2021.

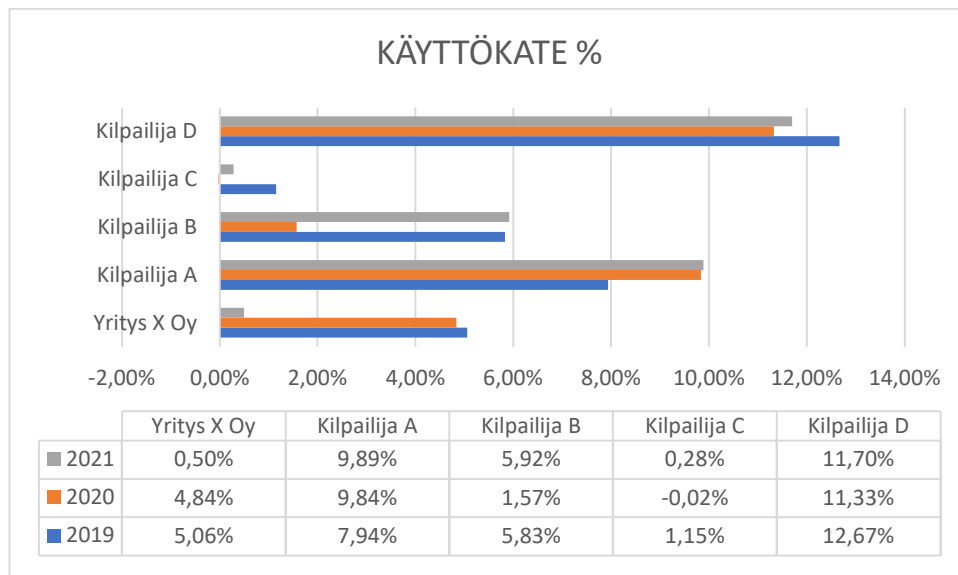
Kuvio 27. Liiketulosprosentit vuosilta 2019 – 2021.

Sijoitetun pääoman tuottoosenttien tarkasteleminen on tärkeää sijoittajan näkökulmasta. Tämä luku suhteuttaa tuoton määrän omalle pääomalle. Yritys X Oy:n vuoden 2019 lukema 41,6% voidaan pitää ohjearvojen mukaan erinomaisena. Seuraavina vuosina lukema on kuitenkin välttävä ja negatiivinen. Kilpailijoista erottuu kilpailija A, jolla on arvoissa havaittavissa vakaata kasvua. Kuviossa 28 esitetään sijoitetun pääoman tuottoosentit vuosilta 2019 – 2021. Negatiiviset tilastot esitetään nollana.

Kuvio 28 Sijoitetun pääoman tuottoosentit vuosilta 2019 – 2021.

Liiketoiminnan käyttökate saadaan kun liikutulokseen lisätään tuloslaskelmassa ilmenevät arvonalennukset ja poistot. Käyttökate-% lasketaan jakamalla käyttökate liiketoiminnan tuotoilla. (Yritystutkimus (yhdistys) ym., 2017. s.63.) Yritys X Oy:n käyttökateprosentti liikkuu palvelua tarjoavana yrityksenä oman kategoriansa alapäässä. Normaali käyttökate palveluyrityksillä olisi 5-15%. Vuonna 2021 käyttökate on laskenut puoleen prosenttiin. Yritys X Oy:n kateprosenttiin vaikuttaa yrityksen ajoneuvojen omistustapa. Yritys X Oy käyttää leasingia ajoneuvoissaan. Tämä vaikuttaa käyttökateprosenttiin laskevasti, koska kulut kohdistuvat vuokratuluihin, poistojen sijaan. Kuvio 29 esittää yritysten käyttökateprosenttia vuosilta 2019-2021.

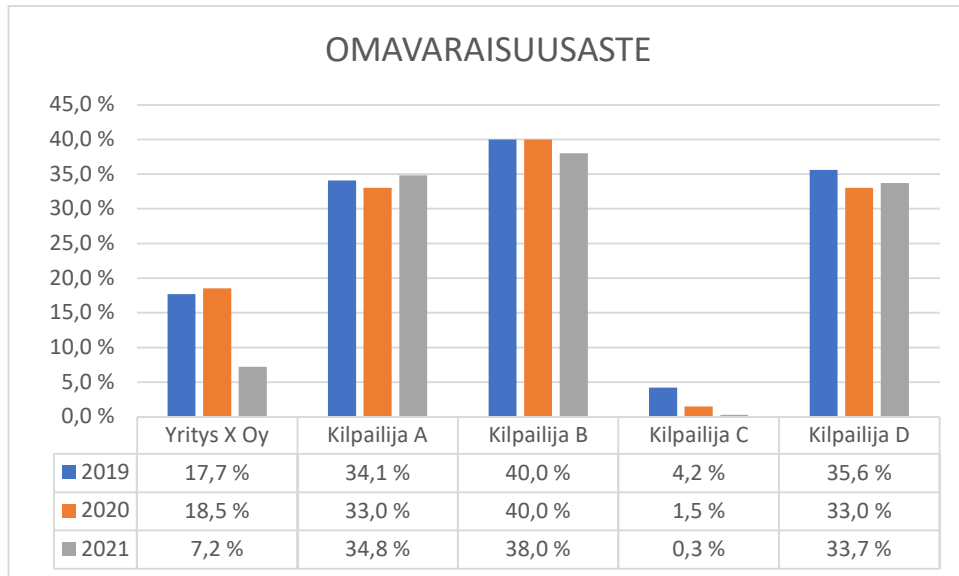
Kuvio 29 yritysten käyttökate % vuosilta 2019 – 2021.

7.4 Liiketoiminnan vakavaraisuus

Yrityksen vakavaraisuutta arvioidessa, tarkastellaan yrityksen rahoitusrakennetta. Yritys X Oy:n omavaraisuusastetta ei voida pitää erinomaisena. Kilpailijoilla on huomattavasti suuremmat omavaraisuusasteet, lukuunottamatta kilpailijaa C. Yritys X Oy ei jakanut osinkoa tarkastelujaksolla. Tämä olisi pienentänyt omavaraisuusastetta entisestään. Vuonna 2021 omavaraisuusaste laski huomattavasti 7,2 prosenttiin. Tähän liittyy myös rahoituskustannusten tuplaantuminen vuodesta 2020. Yritys X on ottanut velkaa saman konsernin yritykseltä, myös ostovelat ovat kasvaneet.

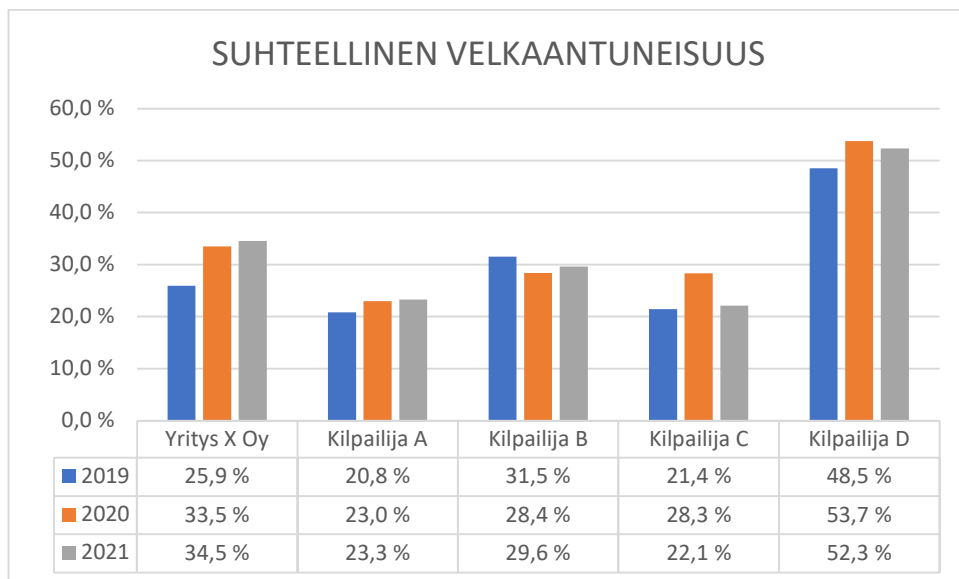

Kuviossa 30 esitetään Yritys X Oy:n, sekä verrokkiyritysten omavaraisuusasteet vuosilta 2019 - 2021.

Kuvio 30 Yritysten omavaraisuusasteet vuosilta 2019 – 2021.

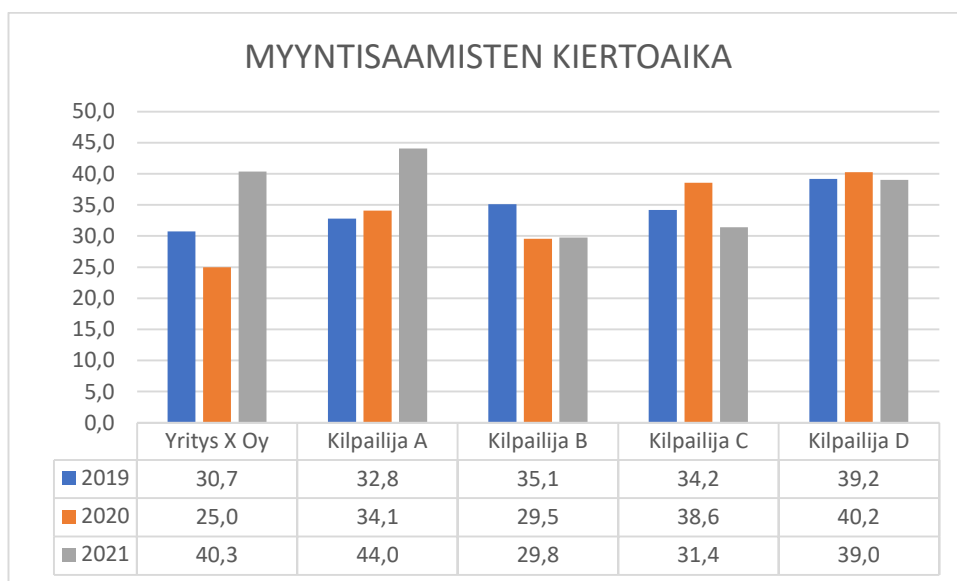
Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvussa vieras pääoma suhteutetaan liiketoiminnan liikevaihtoon. Yritys X Oy:n suhteellinen velkaantuneisuus on noususuhdanteessa vuosina 2019- 2021. Velan määrä on kasvanut suhteessa liikevaihtoon. Yritys X Oy:n vieras pääoma koostuu veloista, joita ovat, sisäiset ostovelat, ostovelat, konsernivelat, siirtovelat ja muut lyhytaikaiset velat. Kuvio 31 esittää yritysten suhteellista velkaantuneisuutta.

Kuvio 31 yritysten suhteellinen velkaantuneisuus vuosilta 2019 – 2021.

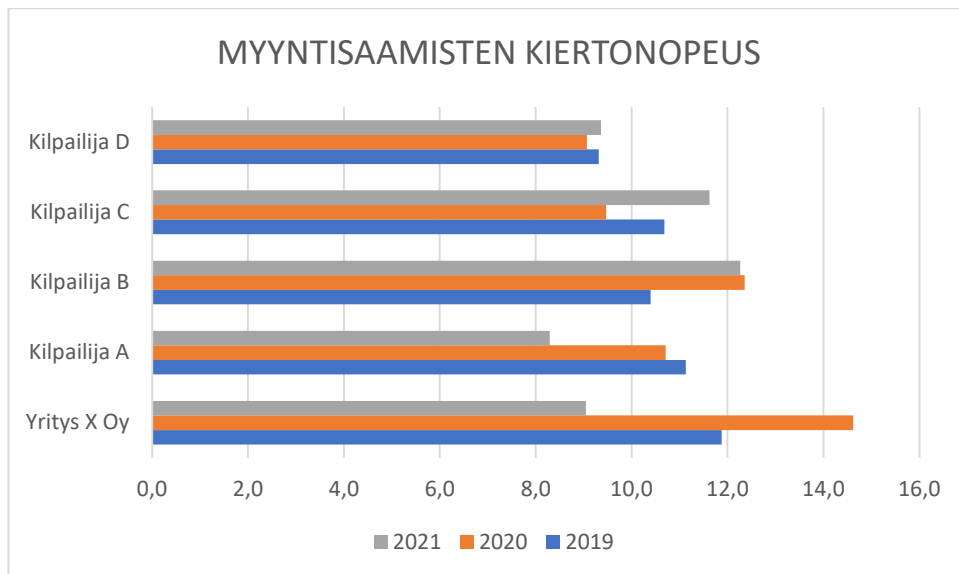
7.5 Liiketoiminnan tehokkuus

Kuviossa 32 esitetään Yritys X Oy:n ja kilpailijoiden myyntisaatavien kiertoaajat vuosilta 2019 – 2021. Myyntisaavien kiertoaika kuvaa kestoä asiakkaiden laskujen maksamisessa. Yritys X Oy voidaan pitää nopeana kilpailijoihin verrattuna. Heillä on nopein kiertoaika vuosina 2019 ja 2020. Kiertoaika on lähes tuplaantunut vuonna 2021, mutta on silti samoissa lukemissa kilpailijoidensa kanssa.

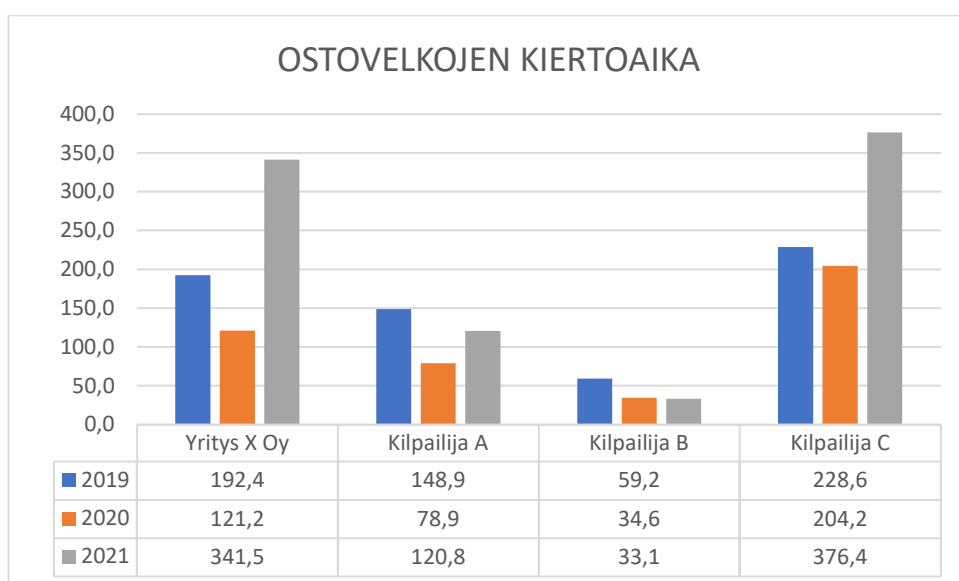
Kuvio 32 yritysten myyntisaamisten kiertoaajat vuosilta 2019 – 2021.

Myyntisaamisten kiertonopeutta mitataan jakamalla jakson päivien lukumaarä myyntisaatavien kiertoaajalla. Kuviossa 33 esitetään myyntisaatavien kiertonopeutta.

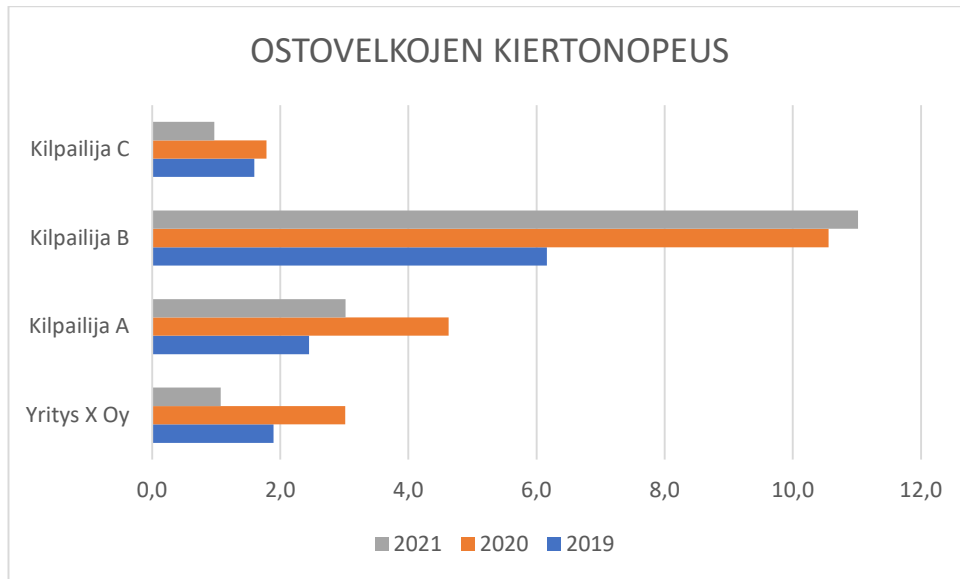
Kuvio 33 yritysten myyntisaamisten kiertonopeudet vuosilta 2019 – 2021.

Ostovelkojen kiertoaika kuvaa taas aikaa yrityksen omien laskujen maksamisessa. Yritys X Oy:n ostovelkojen kiertoaikojen vaihtelut muistuttavat laajalti myyntisaamisten kiertoaikojen vaihtelua. Siirryttäessä vuoteen 2020 on kiertoaika nopeutunut. Siirryttäessä vuoteen 2021 kiertoaika on kokenut nopeaa kasvua. Kilpailija D jätetty vertailun ulkopuolelle vertailukelpoisuuden ylläpitämiseksi. Yritys X Oy:n kiertoaikat pidempiä kuin kilpailijoilla. Kiertoaikat ovat myös huomattavasti pidempiä kuin myyntisaamisten kiertoaikat. Kiertoaikojen tulisi olla yhtä suuret. Kuviossa 34 esitetään yritysten ostovelkojen kiertoaikat vuosilta 2019 – 2021.

Kuvio 34 yritysten ostovelkojen kiertoaika vuosilta 2019 – 2021.

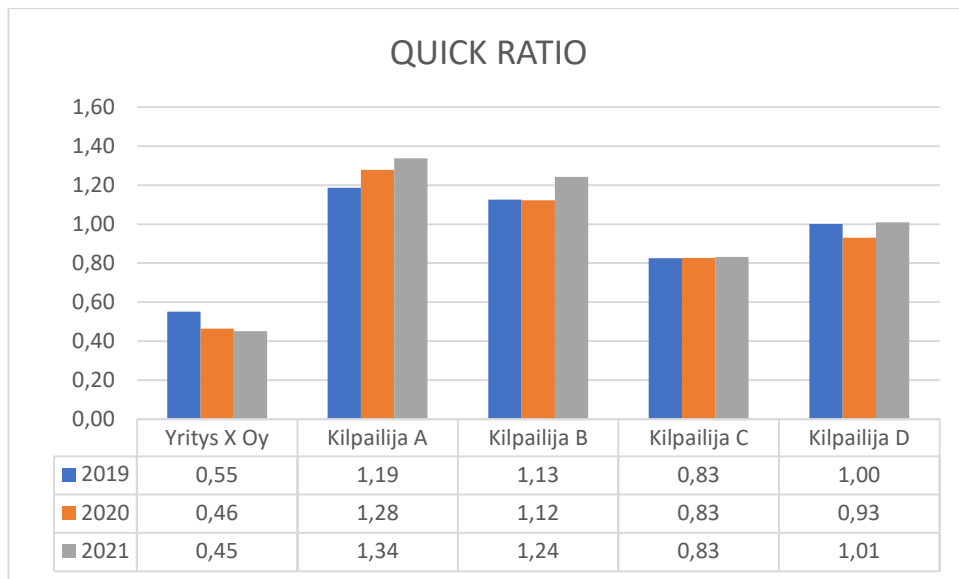
Ostovelkojen kiertonopeutta mitataan jakamalla jakson päivien lukumaarä ostovelkojen kiertoajalla. Kuviossa 35 esitetään ostovelkojen kiertonopeutta.

Kuvio 35 yritysten ostovelkojen kiertonopeus vuosilta 2019 – 2021.

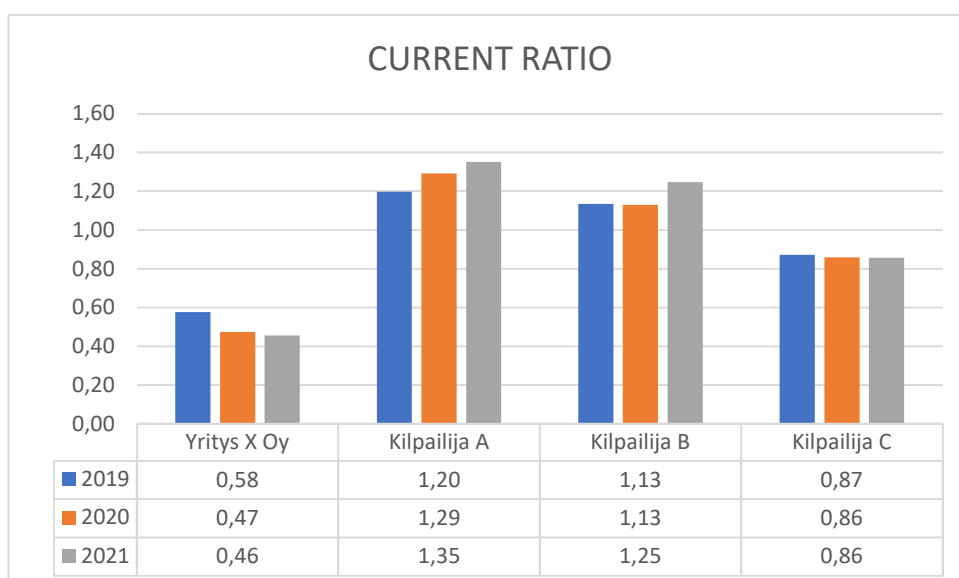
7.6 Liiketoiminnan maksuvalmius

Quick ratiossa lasketaan yrityksen rahoitusomaisuutta. Yritys X Oy:llä on kilpailijoita alemmat tunnusluvut. Tunnusluku heikentyy lähestyttäessä vuotta 2020 ja 2021. Ohjearvojen mukaan yritys X Oy:n tunnusluku on ollut tyydyttävä vuonna 2019, mutta välttävä vuosina 2020 ja 2021. Kilpailijoiden tunnusluvut liikkuvat hyvän ja erinomaisen välillä. Kuviossa 36 esitetään yritysten Quick Ratiot vuosilta 2019 – 2021.

Kuvio 36 yritysten quick ratio vuosilta 2019 – 2021.

Current Ratio mittaa yrityksen maksukykyä ottaen sen vaihto-omaisuus huomioon. Yritys X Oy:n current ratiota voidaan pitää ohjearvojen mukaan heikkona. Yritys X Oy liiketoiminta perustuu palvelun tarjontaan, jonka takia vaihto-omaisuuden määrä on pieni. Kuvio 36 voidaan havaita samaa myös kilpailijoilla. Tunnusluku pienenee vuosittain, joka johtuu osittain velan määrän kasvusta. Kaikilla kilpailijoilla on kuitenkin Yritys X Oy:tä paremmat tunnusluvut. Kuvio 37 esittää yritysten current ratiota vuosilta 2019 – 2021.

Kuvio 37 yritysten current ratio vuosilta 2019 – 2021.

7.7 Tutkimuksen johtopäätökset

Työssä tutkittiin Yritys X Oy:n, sekä neljän kilpailijan liiketoiminnan laajuutta, maksuvalmiutta, tehokkuutta ja vakavaraisuutta. Yritys X Oy ja koko toimiala joutui poikkeukselliseen tilanteeseen, johon niiden piti sopeutua. Maanlaajuiset liikkumisrajoitukset vaikuttivat suoraan myynnin määrään. Turismi väheni tai loppui hetkellisesti kokonaan. Maailmanlaajuinen koronavirustilanne alkoi vuoden 2019 lopulla, joten vain vuotta 2019 voidaan pitää normaalitilanteen tuloksena. Kolmesta arvioitasta tilikaudesta, vuosi 2019 olikin kaikkein tuottoisin. Yritys X Oy pyrki sopeuttamaan toimintaansa lomauttamalla henkilöstöä. Yritys X Oy sai myös kustannustukea valtiolta vuonna 2020.

Yritys X Oy:n taloudellinen tila heikkeni maailmanlaajuisen poikkeustilanteen vuoksi. Yrityksen liiketoiminnot ovat riippuvaisia kansainvälisten matkustajien ja turistien määrästä. Vuonna 2022 syttyneellä Ukrainan sodalla tulee olemaan vaikutusta matkustajien määrään, erityisesti Itä-Suomen asiakkuuksissa. Venäläisen turismin vähentyminen vaikuttaa asiakkuuksien määrään. Yritys X Oy:n tilanne vastaa pääosin kilpailijoiden tilannetta. Kilpailijat erikoistuvat eri liiketoimintoihin ja palveluihin, joten vertailtavuus on puutteellista.

Yritys X Oy:n liikevaihto laski siirtyessä vuoteen 2020, kun se taas kasvoi vuoteen 2021. Vastaavaa laskua ei ollut kaikilla kilpailijoilla. Vertailtavimpana pidettävä kilpailija C oli onnistunut kasvattamaan liikevaihtoa tasaisesti, vertailukauden ajan. Kilpailija C:n tulos on kuitenkin liikkunut tasaisesti matalalla tasolla. Kilpailija B koki kovimman kolauksen poikkeustilanteesta vuoden 2020 tuloksessa.

Tutkimuksessa havaittiin myös Yritys X Oy:n suhteellisen velkaantuneisuuden kasvaneen vertailukaudella. Yritys X Oy:n omavaraisuusaste laski vuonna 2021. Yritys X Oy:n lyhyen aikavälin maksuvalmiutta arvioitaessa havaittiin lukujen olevan kilpailijoita matalemmalla. Yritys X Oy:llä on maksuvalmiuden mittareissa tasaista

laskua, kun taas kilpailijat A ja B ovat kasvattaneet tunnuslukuja vertailukauden aikana.

Yritys X Oy:n myyntisaamisten kiertoaajat ovat hidastuneet vuoteen 2020 ja nopeutuneet vuoteen 2021. Tunnuslukuja voidaan pitää kuitenkin hyvänä kilpailijoihin nähden. Yritys X Oy:n ostovelkojen kiertoaajat ovat pidentyneet huomattavasti vuonna 2021. Tämä voi selittyä yrityksen hankalemmasta taloudellisesta tilanteesta. Tässä tunnusluvussa Yritys X Oy sijoittuu vertailussa keskitasolle.

Kokonaisuutta arvioiden poikkeustilanteen vaikutukset näkyivät Yritys X Oy:n vertailukauden tuloksissa. Ensimmäinen vertailuvuosi 2019 oli kuitenkin positiivinen ja tilanteen normalisoituessa samaan tulokseen tullaan varmasti pääsemään. Uudet hygieniastandardit vaikuttavat kuitenkin tarjottavan palvelun laatuun ja välineistöön. Tällä saattaa olla kuitenkin vaikutusta toiminnan kannattavuuden hinnoittelun puitteissa.

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tavoitteena oli kuvata yritys X Oy:n taloudellista tilaa vuosilta 2019 – 2021. Tämän lisäksi tarkoitus oli tutkia toimeksiantajan nimeämien kilpailijoiden tunnuslukuja ja verrata näitä kohdeyrityksen lukuihin. Tavoitteisiin kuului myös tutkia ja selvittää miten tilinpäätöksessä olevaa informaatiota voidaan hyödyntää yrityksen taloudellisen tilan arvioinnissa. Ennen työn aloittamista tuli perehtyä tutkittavan aiheen teoriaan. Käytettäviksi menetelmiksi valikoitui tunnuslukuanalyysi, sekä prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Tunnuslukuanalyysin kohteita käsitellään yksitellen teoriaosuudessa. Kaikkia teoriaosuuden kohteita ei kuitenkaan käytetty empiirisessä osassa vertailtavuuden hankaluuden vuoksi. Tutkimusta aloittaessa käytiin läpi luotettavuuden arviointia. Tutkimuksen suorittaja teki päätöksen jättää tilinpäätöksen oikaisut pois tutkimuksen empiirisestä osasta.

Taloudellisen tilan arviointiin valitut menetelmät sopivat tarkoitukseensa hyvin. Menetelmistä saatuja tietoja voitiin pitää luotettavina, koska menetelmiä tutkittiin ennen suorittamista ja niissä käytetty pohjatieto oli luotettavaa. Nimetyt kilpailija olivat kuitenkin eri kokoluokan yrityksiä, joten lukujen vertailu oli tästä syystä hankalaa. Tähän vaikutti myös nimettyjen kilpailijayritysten tilinpäätöstavat, jolloin tiettyjen liiketoimintasegmenttien tilinpäätöstiedot olivat upotettu konsernitilinpäätöksiin.

Tutkimustulosten perusteella Yritys X Oy on vertailukauden aikana siirtynyt kannattavasta yrityksestä, toistaiseksi tappiota tekeväksi yritykseksi. Yritys X Oy on sopeuttamistoimilla rajoittanut taloudellista menetyksiä. Tilanteen normalisoituessa vuosi 2022 on varmasti ollut taloudellisesti aiempia vuosia parempi. Vuotta 2022 olisikin mielenkiintoista tarkastella poikkeustilanteen päättyessä. Työssä käytetyt menetelmät sopivat hyvin tunnuslukujen analysointiin. Toimeksiantajan yhteyshenkilö jakoi kuitenkin tietoa mm. koostuvasta vaihto-omaisuudesta ja yrityksen strategisista valinnoista ajoneuvojen omistussuhteista. Tutkimustulokset ovat luotettavia, koska niiden taustalla käytettiin tilinpäätöksiin pohjautuvia lukuja.

Tulevissa tutkimuksissa voi selvittää tulevien vuosien suoritumista. Miten Yritys X Oy saa kasvatettua liikevaihtoa ja kannattavuutta poikkeustilanteen jälkeen. Kiertoaikoja koskevaa tarkempaa tutkimusta ei ole tarvetta tehdä ainakaan vaihto-omaisuuden kannalta arvioiden. Kannattavuuteen liittyviä tarkempia jatkotutkimuksia olisi hyvä suorittaa tulevina vuosina.

Työtä hankaloitti pitkä suoritus aika ja ajoittaiset suoritukset. Kirjoittajan tietotaito väheni, mitä enemmän aikaa kului tutkimuksen teorian tiedon tutkimisesta. Työssä käytetty nimi Yritys X Oy on muutettu tunnistamattomaksi. Työssä käytetyt analyysimenetelmät ja luvut ovat kaikkien saatavilla, joten arkaluontoista tietoa ei ole käsitelty.

LÄHTEET

- Ihantola, E. & Leppänen, P. (2018). Yrityksen kirjanpito : liiketapahtumista tilinpäätökseen (4. laitos, 1. painos). Gaudeamus.
- Laitinen, E. K. (2002). Strateginen tilinpäätösanalyysi : perinteisestä analyysistä yrityksen arvon määrittämiseen. Kauppakaari.
- Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. (2012). Hyvä tilinpäätöskäytäntö (7. p.). Sanoma Pro.
- Niskanen, J. & Niskanen, M. (2003). Tilinpäätösanalyysi. Edita.
- Vilkkumaa, M. (2010). Yrityksen menestyksen mittarit : tunnusluvut, yrityksen hinnan määrittäminen & tilinpäätösanalyysi. Yrityskirjat.
- Seppänen, H. (2011). Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Kauppakamari.
- Stittle, J. & Wearing, R. (2008). Financial accounting. Sage Publications.
- Kallunki, J. (2014). Tilinpäätösanalyysi. Talentum.
- Taloushallintoliitto (2018). Kirjanpidon ABC. Haettu 31.5.2021 osoitteesta http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/
- Weetman, P. (2013). Financial accounting (6th ed). Pearson Education.
- Kirjanpitolaki 1336/1997 muutoksineen. Haettu 8.9.2021 osoitteesta <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>
- Kananen, J. (2015). Opinnäytetyön kirjoittajan opas : näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Yritystutkimus (yhdistys), Heikinmatti, K., Jahkonen, E., Kanervisto, M., Kekki, S., Marjomaa, J., Ruusulaakso, J. & Toivio, A. (2017). Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi (10., korjattu laitos). Gaudeamus.
- Smith, B. P. (2010). Introductory financial accounting and reporting. McGraw-Hill : Open University Press.

LIITE 1

	2019	2020	2021
Liikevaihto	38 312 852,29 €	28 750 043,13 €	35 818 931,15 €
Liiketoiminnan muut tuotot	103 335,45 €	580 660,23 €	176 384,01 €
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	- 1 193 559,75 €	- 1 260 205,09 €	- 1 504 001,08 €
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 75 017,92 €	- 102 527,25 €	- 59 421,27 €
Ulkopuoliset palvelut	- 623 084,47 €	- 1 891 662,14 €	- 1 615 562,54 €
Henkilöstökulut	- 32 304 496,60 €	- 980 500,89 €	- 2 343 233,23 €
Palkat ja palkkiot	- 26 619 330,67 €	- 19 589 528,74 €	- 24 650 562,39 €
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	- 4 730 846,35 €	- 3 134 649,64 €	- 4 433 307,16 €
Muut henkilösivukulut	- 954 319,58 €	- 672 808,20 €	- 23 376 986,58 €
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 169 064,98 €		- 1 307 298,81 €
Liiketoiminnan muut kulut	- 2 281 017,52 €		- 2 373 748,65 €
LIIKEVOITTO /- TAPPIO	769 946,50 €	122 099,51 €	- 1 127 342,73 €
Rahoitustuoto ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä	- €	- €	- €
Muilta	17 248,79 €	619,35 €	1 321,11 €
korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muulle (-)	- 51 133,03 €	- 33 884,24 €	- 61 570,57 €
VOITTO/TAPPIO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	736 062,26 €	61 148,29 €	60 951,22 €
Tuloverot			
Tilikauden verot (-)	- €	- €	- €
Laskennalliset verot (-)	- €	- €	- €
TILIKAUDEN VOITTO /TAPPIO	736 062,26 €	61 148,29 €	- 1 243 135,87 €

	2019	2020	2021
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			
Fuusiotappiot	2 294 459,99 €	1 883 006,63 €	1 471 553,27 €
Ennakkomaksut	5 048,78 €	- €	60 266,39 €
Aineettomat oikeudet		246 271,56 €	195 318,82 €
Liikearvo	- €	- €	95 379,78 €
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto	2 253 301,87 €	2 215 170,78 €	2 277 869,97 €
Sijoitukset			
Saman konsernin yrityksissä	2 430 964,46 €	3 191 589,96 €	3 825 752,75 €
Muut osakkeet ja osuudet	274 320,00 €	274 320,00 €	4 100 072,75 €
Pysyvät vastaavat yhteensä	7 258 095,10 €	7 870 625,32 €	8 140 194,59 €
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	218 279,43 €	115 752,18 €	56 330,91 €
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	- €	- €	- €
Lainasaamiset	- €	- €	- €
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	3 225 996,86 €	1 966 839,43 €	3 958 737,18 €
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	- €	- €	59 776,88 €
Lainasaamiset	24 778,25 €	15 213,84 €	4 976,29 €
Muut saamiset	52 520,26 €	71 325,30 €	75 093,65 €
Siirtosaamiset	139 611,23 €	90 240,04 €	119 433,47 €
Rahat ja pankkisaamiset	1 142 956,95 €	1 750 515,31 €	904 851,35 €
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 804 142,98 €	4 009 886,10 €	5 179 199,73 €
Vastaavaa yhteensä	12 062 238,08 €	11 880 511,42 €	13 319 394,32 €
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	16 000,00 €	16 000,00 €	16 000,00 €
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	1 500 000,00 €	1 500 000,00 €	1 500 000,00 €
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	- 115 776,99 €	620 285,27 €	681 433,56 €
Tilikauden voitto (tappio)	736 062,26 €	61 148,29 €	- 1 243 135,87 €
Oma pääoma yhteensä	2 136 285,27 €	2 197 433,56 €	954 297,69 €
Pitkäaikainen			
Pääomalainat	- €	- €	- €
Lainat rahoituslaitoksilta	1 039 567,95 €	829 344,91 €	621 246,07 €
Muut velat	558 347,67 €	394 532,04 €	394 532,04 €
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	619 134,24 €	707 156,63 €	720 717,02 €
Ostovelat	628 992,33 €	418 306,06 €	1 407 033,56 €
Velat saman konsernin yrityksille	336 382,50 €	477 956,50 €	801 599,29 €
Muut velat	1 695 916,68 €	2 500 824,77 €	2 372 223,56 €
Siirtovelat	5 047 611,44 €	4 354 956,95 €	6 047 745,09 €
Vieras pääoma yhteensä	9 925 952,81 €	9 683 077,86 €	12 365 096,63 €
Vastattavaa yhteensä	12 062 238,08 €	11 880 511,42 €	13 319 394,32 €